

Leszek Grabowski

**Dawne przedmieścia Krakowa ulatująca
przeszłość. Część LXXVI.**

**Piasek, Wesola, Dębники, Zakrzówek, Ludwinów,
Grzegórzki, Podgórze, Wola Duchacka, Prokocim, Piaski
Wielkie, Rząka, Kosocice, Bieńczyce, Krzesławice, Mogiła.**

Kraków 2018

Leszek Grabowski

**Dawne przedmieścia Krakowa ulatująca
przeszłość. Część LXXVI.**

**Piasek, Wesola, Dębники, Zakrzówek, Ludwinów,
Grzegórzki, Podgórze, Wola Duchacka, Prokocim, Piaski
Wielkie, Rząka, Kosocice, Bieńczyce, Krzesławice, Mogiła.**

Kraków 09.07.2018

**Na prawach rękopisu
© Copyright by Leszek Grabowski
Kraków 2018**

Spis Treści

0.	Wstęp	4 - 8
I.	Piasek	9 - 11
II.	Wesoła	12 - 13
III.	Dębники	14 - 19
IV.	Zakrzówek	20 - 22
V.	Ludwinów	23 - 39
VI.	Grzegórzki	40 - 41
VII.	Podgórze	42 - 65
VIII.	Wola Duchacka	66 - 71
IX.	Prokocim	72 - 92
X.	Piaski Wielkie	93 - 95
XI.	Rząka	96 - 97
XII.	Kosocice	98-104
XIII.	Bieńczyce	105-110
XIV.	Krzesławice	111-123
XV.	Mogiła	124-127

Załącznik. Moje opracowania dostępne w zasobach Małopolskiej Biblioteki Cyfrowej (www.mbc.malopolska.pl) i Europeany (www.europeana.eu) oraz publikacje prasowe i audycje radiowe z moim udziałem 128-147

Fot. nr 1. Z Magdaleną Zbylut, dziennikarką PR Kraków, przed bieńczycką chałupą z ulicy Kaczeńcowej 3 podczas nagrywania programu o konieczności utworzenia w Krakowie skansenu

0. Wstęp

Zdjęcia do LXXVI (76) części z cyklu: „Dawne przedmieścia Krakowa – ulatująca przeszłość” powstały głównie w marcu i kwietniu 2018 roku. Powstawały one w wielu miejscach Krakowa, w tym również na terenie dawnych podkrakowskich wsi i terytorialnie obejmują: Piasek (rozdział I – fot. nr: 2-7), Wesołą (rozdział II – fot. nr: 8-11), Dębniki (rozdział III – fot. nr: 12-23), Zakrzówek (rozdział IV – fot. nr: 24-29), Ludwinów (rozdział V – fot. nr: 30-63), Grzegórzki (rozdział VI – 64-67), Podgórze (rozdział VII – fot. nr: 68-115), Wolę Duchacką (rozdział VIII – fot. nr: 116-125), Prokocim (rozdział IX – fot. nr: 126-169), Piaski Wielkie (rozdział X – fot. nr: 170-175), Rżakę (rozdział XI – fot. nr: 176-179) oraz Kosocice (rozdział XII – fot. nr: 180-193).

W dniu 28.06.2018 wraz Magdaleną Zbylut, dziennikarką PR Kraków i Markiem Lasykiem, jego fotoreporterem, odbyliśmy rekonesans po najcenniejszych zabytkach etnograficznych z terenu Bieńczyc i Krzesławic, a jego owocem był reportaż na antenie radiowej pt.: „Czy powstanie krakowski skansen – pomysł wraca po raz trzeci”. Problem konieczności utworzenia skansenu etnograficznego na terenie Krakowa, o co walczę od lat, znów budzi zainteresowanie mediów, ale czy coś z tego wyniknie pokaże czas; ja osobiście nie jestem optymistą i jeśli do czasów jesiennych wyborów nie pojawią się konkrety temat może znów zniknąć na lata. Sprawa jest jednak bardzo pilna, bo za pięć lat nie będzie już co ratować, wszak te najcenniejsze chałupy, których na obrzeżach Krakowa nie ma więcej niż 10, już w tym czasie zgniją, bo od lat stoją opuszczone.

Zdjęcia z Bieńczyc, ukazujące po raz pierwszy chałupę z ulicy Kaczeńcowej 3 od strony podwórka, zawiera rozdział XIII – fot. nr: 194-205, a w rozdziale XIV zamieściłem fotki najcenniejszej krzesławickiej chałupy z ulicy Wańkowicza 51 (kiedyś 81).

Temat okazał się chwytny, bo w dniu 06.08.2018 nad problemem ponownie pochyliła się Monika Dziura, dziennikarka TVP Kraków, znana z rzetelnego warsztatu, z którą w obecności operatora wykonaliśmy kolejny mały przegląd stanu zachowania wybranych chałup, tych o najstarszej metryce, z terenu Krzesławic i fragmentu Mogiły. Uwiecnione zostały (niestety już) ruiny obiektów z ulicy Wańkowicza 157 i 163, a także będą w ostatniej fazie przed bezpowrotnym zniszczeniem chałupy: (ponownie) z ulicy Wańkowicza 51 (w dostępnych źródłachznaczona jako nr 81) i Ptaszyckiego 21.

Zdjęcia wykonane w trakcie wspólnej lustracji dodałem do poniższego opracowania: te z ulicy Wańkowicza jako uzupełnienie do rozdziału XIV (fot. nr: 206-231), a fotki obiektu z ulicy Ptaszyckiego 21 poskładałem w rozdziale XV (fot. nr: 232-239). Niestety ta ostatnia chałupa może się już nie doczekać ratunku, bo właściciel wystawił działkę na sprzedaż.

Porównując współczesne zdjęcia tych obiektów z ich stanem z roku 2009, kiedy po raz pierwszy dotarłem z aparatem w te strony i z lat późniejszych, które są zawarte w zbiorach z tego cyklu (patrz załącznik na końcu opracowania), w oczy rzuca się ogrom zniszczeń.

Głównie za sprawą medialnego szumu sytuacja powoli zaczyna napawać optymizmem, wszak problemem na poważnie zainteresowała się Małgorzata Jantos, radna miasta Krakowa i niedawno wybrana przewodnicząca OKRK. Pani Małgorzata zaprosiła mnie na spotkanie do siedziby UMK, gdzie przedyskutujemy sposoby wyjścia z niełatwej sytuacji. Co z tego wyniknie pokaże czas, ale powiało nutką optymizmu, bo w strukturach RM Krakowa i ze strony OKRK komuś wreszcie tak na serio zależy na konstruktywnym rozwiązaniu problemu. Wcześniejsze deklaracje o konieczności utworzenia w Krakowie skansenu, które w ostatnim czasie padały ze strony WKZ i rzecznika prasowego UMK były bowiem mętne i od miesięcy w treści niezmiennie. Tyle w kwestii skansenu.

Fot. nr 1a. Z Moniką Dziurą, dziennikarską TVP Kraków, przed ruiną chałupy pod nr 163 przy ulicy Wańkowicza, podczas kręcenia reportażu, który ukazał w Kronice Krakowskiej w dniu 08.07.2018.

W rozdziale I po raz kolejny staram się ukazać relikty zabudowy Piasku o charakterze podmiejskim (rozdział I), które można jeszcze obserwować głównie we fragmencie ulicy Karmelickiej o numerach: 13-23. Niepokój musi budzić fakt, że z tej zabudowy o typowo galicyjskim obliczu tylko dawny dom Ambrożego Grabowskiego spod nr 15 jest wpisany do rejestru zabytków. Ostatnio usłyszałem, że ma zniknąć jednopiętrowy domek z ulicy Garbarskiej 24, wybudowany w III dekadzie XIX wieku.

Na terenie dawnej VI. dzielnicy Wesoła (rozdział II), w jej fragmencie przylegającym do ulicy Wielopole, ostały jedynie dwa relikty niskiej, jednopiętrowej zabudowy z okolic przełomu XIX i XX wieku, a są to domki z ulic: Wielopole 5, stojący w tym miejscu od roku 1873 i Librowszczyzna 3, pochodzący z roku 1905. Ten ostatni WKZ uznał za obiekt mało wartościowy i jego los jest przesądzony, a przecież przypominał on nam o dawnym wyglądzie tego przedpola Krakowa.

Na terenie Dębnik (rozdział III) zabudowywana jest wolna dotąd przestrzeń na styku ulic: Kilińskiego, Barskiej i Monte Cassino, co zniszczy typowo podmiejski klimat ulicy Kilińskiego, która stanowi jeden z nielicznych już przykładów zabudowy o charakterze galicyjskiego miasteczka.

Na skraju Dębnik, przy ulicy Do Groty 105, prawdopodobnie już niedługo zniknie przedwojenna leśniczówka, która jeszcze w zeszłym roku był zamieszкана i jej zagrodowe zaplecze. Może są to już jej ostatnie ujęcia, bo oczywiście nie ma jej w rejestrze zabytków.

Ze skrajnej części Zakrzówka (rozdział IV), przylegającej do Ludwinowa, która w ostatnim czasie podlega intensywnej zabudowie, z dawnej zabudowy pozostały jedynie kamienice przy ulicy Barskiej 57 i 59, sąsiedni dom pod nr 60 oraz drewniany domek z ulicy Wierzbowej 5.

Stary Ludwinów (rozdział V), osada przylegająca kiedyś do państwowych zakładów garbarskich i fabryki butów Baty, nadal istnieje wzdłuż ulic: Tureckiej, Swoboda i Zatorskiej, a także w prawobrzeżnym jego fragmencie wzdłuż ulic: Przedwiośnie, Spiskiej i Orawskiej. W większości zachował się tu dawny charakter zabudowy, choć przekształcenia w obrębie samych domów nie mogą zachwycać. Kilku domom grożą wyburzenia, bo ta enklawa powstająca od końca XIX wieku po lata międzywojenna nie podlega żadnej ochronie konserwatorskiej.

W polnym fragmencie ulicy Rozdroże, pod nr 10a, zachowała się wyjątkowo wartościowa pod względem etnograficznym chałupa, pochodząca zapewne z przełomu XIX i XX wieku, która aktualnie jest już opuszczona i jej los zdaje się być przesądzony, bo nie jest wpisana do rejestru, a w Krakowie nie ma skansenu by ją tam przenieść. Jej stan jest chyba jeszcze na tyle zadawalający, że nadaje się do rozbiórki i ponownego poskładania, ale czas nagli. Sprawę konieczności powstania w Krakowie skansenu próbowała nagłośnić z moim udziałem pani red. Monika Dziura z TVP Kraków, ale oprócz górnołotnych deklaracji poparcia mojego pomysłu, o co alarmuję od lat, nic się w tej kwestii nie dzieje.

Po dawnych zakładach Zieleniewskiego przy ulicy Grzegórzeckiej 69 (rozdział VI) pozostał tylko budynek administracyjny z I dekady XX wieku. Hale fabryczne zostały wyburzone bądź są na etapie rozbiórki i w ich miejscu powstaje gęsta zabudowa mieszkalna.

Galicyjski klimat Podgórze (rozdział VII), do roku 1915 niezależnego od Krakowa miasteczka, zachował się jeszcze m.in. we fragmentach ulic: Józefińskiej, Lwowskiej i Limanowskiego. Obawiam się, że za 10 lat w Podgórzu zniknie wiele niskich obiektów, które decydują o jego niepowtarzalnym klimacie i powstaną tam nieprzystające do dawnego klimatu nowe apartamentowce. Jest potrzebą chwili wybór i zachowanie tych fragmentów zwartej zabudowy sprzed roku 1915, która powinna przetrwać w niezmienionym kształcie.

Takim fragmentem tego dawnego miasta, którego ciekawa pod względem architektonicznym zabudowa powstawała głównie na przełomie XIX i XX wieku i powinna bezwzględnie pozostać w dawnym kształcie, jest rejon Placu Lasoty i ulicy Parkowej.

Jak będzie wyglądał dramatycznie zaniedbany kompleks Korony za kilka lat? Serce się kraje na jego współczesny widok i jedynie co pozostaje to dokumentacja jego dawnego stanu.

We fragmencie ulicy Wielickiej o numerach: 105-111 trwa aktualnie wyburzanie fragmentu niskiej zabudowy (rozdział VIII), która dominowała w obrazie Woli Duchackiej jeszcze w czasach PRL. Nietrudno się domyślić, co powstanie w tym miejscu.

Rozpaczliwa staje się sytuacja starego dworu Bemów, który stanowi fragment nowo powstałego w roku 2014 Parku Duchackiego. Kiedy obiekt ten przejmował UMK był to obiekt zdalny do zamieszkania i wykorzystania, bo rodzina Bemów opuściła go w roku 2012. Dziś dwór jest całkowicie zdewastowany, bo przez wyłamane zabezpieczenia okien i drzwi może się tu dostać każdy i jest to siedlisko lokalnych lumpów, którzy niszczą tu wszystko co jeszcze pozostało. Kto odpowie za doprowadzenie tego obiektu do całkowitej ruiny w okresie czterech lat? Czy nie jest to świadome działanie ze strony władz, by obiekt ten po prostu wyburzyć?

A przecież pompatyczne otwarcie Parku odbywało się asyście prominentnych miejskich działaczy, że wymienię tylko przewodniczącego RMK Bogusława Kośmidra, którzy uwili tu sobie przedwyborcze gniazdko, a obietnic odnośnie świetlanej przyszłości i sensownego wykorzystania dworu było co niemiara. Może nadchodzące wybory samorządowe będą dobrą okazją do refleksji, bo temat po czterech latach ciszy w świetle nowych wyborów znów w tych samych kręgach powraca.

Gwałtownie kurczy się zabudowa starego Prokocimia (rozdział IX). W sąsiedztwie pętli tramwajowej rozbudowują się ogromne blokowiska zarówno od strony ulicy Górników jak i Polonijnej. Przy ulicy Wielickiej 249 i 251 tkwią jeszcze relikty sielskiej zabudowy tej podkrakowskiej kiedyś wsi, włączonej w obręb miasta w roku 1941, ale domek spod nr 249, opuszczony kilka lat temu, chyba czeka już tylko na rozbiórkę.

Niepewna jest przyszłość dawnego folwarku Na Wrzosach, który pod koniec XIX wieku wybudował Erazm Jerzmanowski. Ten dawny zespół zabudowań przez lata był wykorzystywany przez zakłady Animex, które wytwarzały tu wyroby z pierza. Potem był opuszczony przez kilka lat, a dziś jest po części wykorzystywany przez firmę Salumanus.

Nadal o fachową odnowę prosi się dawna wieża ciśnień przy majątku Jerzmanowskich z ulicy Górników 25. Nie dość, że ten eklektyczny obiekt jest ciekawy pod względem architektonicznym, to jeszcze jest to jeszcze zabytek techniki, bo w jego górnej części nadal znajduje się zbiornik na wodę.

O pilny i fachowy remont prosi się też całkowicie opustoszała kilka lat temu „rządcówka” przy majątku Jerzmanowskich z ulicy Górników 29, która w obecnym kształcie powstała pod sam koniec XIX wieku.

Zapewne już niebawem zniknie kilka domów: przedwojennych i powojennych, z ulicy Morawiańskiego: 12, 15, 16 i zapewne 25, które dobrze oddają dawny klimat tej ruchliwej kiedyś ulicy, gdy podążali nią do stacji kolejowej w Prokocimiu okoliczni mieszkańcy.

We fragmencie ulicy Mokrej, w sąsiedztwie ulicy Sadka, nadal zachował się wiejski krajobraz tej peryferyjnej części Piasków Wielkich (rozdział X), gdzie jeszcze kilka dekad temu diabeł mówił dobranoc. Jest tutaj i piękny szpaler wierzbowy i wiernie odbudowana krzywa kiedyś kapliczka i archaiczna zabudowa wzdłuż rzeczki Kliniec.

Chyba policzone są już dni starej zagrody, szczególnie stodoły, z peryferyjnej ulicy Przewiewnej 11 na pograniczu Piasków Wielkich, Rząki i Prokocimia. Okolica, jeszcze do początku lat 90. zeszłego wieku typowo rolnicza, zmienia się teraz w willową sypialnię Krakowa.

We fragmencie Rząki ulicy Kosocickiej o numerach 44 i 46 (rozdział XI) trwa jeszcze fragment dawnej zabudowy typowej dla czasów powojennych. Chałupa spod nr 44, która liczy sobie z pewnością około 150 lat i jeszcze do niedawna od strony ulicy ukazywała swoje pierwotne oblicze, dziś została obita z zewnątrz pilśnią i przemalowana na kolor czerwony, a jej oryginalną, bieloną fakturę można jeszcze oglądać od strony podwórka.

Rozdział XII zawiera zdjęcia z peryferyjnej części Kosocic na granicy z Baryczą. Dawne tereny rolnicze i tutaj szybko pochłania zabudowa blokowa i willowa, która z ulicy Żelazowskiego przesuwą się w stronę potoku Malinówka i stawów poeksploatacyjnych na Baryczy. Przy ulicy Żelazowskiego 7, w sąsiedztwie fortu Kosocice 50 ½ O (Barycz), nadal trwa stara zagroda i przylegający do niej spory kawałek pola uprawnego. Wzdłuż polnej kiedyś ulicy Hoborskiego niebawem znikną kolejne, dawne gospodarstwa rolne i można być pewnym, że powstaną tu zabudowania o charakterze mieszkalnym, które całkowicie odmienią podmiejski kiedyś krajobraz. Może warto jeszcze przypomnieć, że wieś ta została włączona do Krakowa dopiero w roku 1973 i jeszcze do niedawna była to niemal odludna okolica, oaza ciszy i spokoju, gdzie diabeł mówił dobranoc.

Fotografie z rozdziałów: XIII, XIV i XV, stworzone w trakcie dziennikarskich eksploracji, omówiłem już na początku wstępu.

Zapraszam do przejrzenia kolejnego albumu z tej serii, gdzie w miarę szczegółowe opisy znajdują się też bezpośrednio pod zdjęciami.

I na koniec kilka refleksji. W tym roku mija 10 lat, odkąd hobbystycznie fotografuję odchodzący świat dawnych przedmieść Krakowa. W tym czasie przemierzyłem wszystkie dawne przedmieścia Krakowa i większość najbliższych miastu dawnych wsi, więc moja rejestracja starych chałup i elementów dawnych zagród praktycznie została zakończona. Dziś tylko z rzadka na bardzo nieliczne nieznane mi dotąd obiekty i mogę jedynie z nostalgią obserwować zanikanie tej dawnej zabudowy, która urzekał mnie, jako starego włóczykija, już od czasów wczesnego dzieciństwa. Pewnych procesów dziejowych nie da się zatrzymać, natomiast mam tą wielką satysfakcję, że dzięki mojej mozolnej, w pełni społecznej pracy, udało mi się zatrzymać w kadrach aparatu fotograficznego obraz dawnego świata, który w przyszłości będzie znany tylko z fotografii. Wiele wykonanych na przestrzeni tej dekady zdjęć już dziś a wartość archiwalną, a ich wartość z każdym rokiem będzie wzrastać i to bez względu na koniunktury polityczne. I to jest największa dla mnie satysfakcja.

I. Piasek

Fot. nr 2 (2-3). Dawny ratusz jurydyki Garbary z ulicy Karmelickiej 12 i odtworzona na jego szczycie metalowa chorągiewka z datą budowy.

Fot. nr 3.

Fot. nr 4. Typowo podmiejski fragment zabudowy ulicy Karmelickiej o nr: 13-17, który w tym stanie bezwzględnie powinien przetrwać, podobnie jak domek z ulicy Garbarskiej 24.

Fot. nr 5. Dawny dom Ambrożego Grabowskiego spod nr 15. Jedyne to obiekt z niskiej zabudowy tego fragmentu ulicy Karmelickiej, który jest wpisany do rejestru zabytków.

Fot. nr 6. Fragment niskiej zabudowy ulicy Karmelickiej o numerach: 19-23 w ujęciu z II piętra WBP z ulicy Rajskiej 1-3.

Fot. nr 7. Wjazd na podwórko zakonu Karmelitów, które prosi się o odnowę.

II. Wesola

Fot. nr 8 (8-10). Ostatni niski dom spod nr 5 w zabudowie ulicy Wielopole.

Fot. nr 9 (9-10). Dom spod nr 5, który oddaje klimat z III ćwierci XIX wieku (1873).

Fot. nr 10.

Fot. nr 11. Ostatnie chwile domu z ulicy Librowszczyna 3, który WKZ uznał za zbyt mało ciekawy, by go objąć prawną ochroną, choć to relikw niskej zabudowy z pocz. XIX wieku.

III. Dębniki

Fot. nr 12 (12-13). Trwa zabudowa zieleńca na styku ulic: Kilińskiego, Barskiej i Monte Cassino. Znika nam kolejny fragment podmiejskiego świata Dębnik, który dobrze oddawał ich galicyjski klimat.

Fot. nr 13.

Fot. nr 14 (14-23). Przedwojenna leśniczówka z ulicy Do Groty 105 i jej detale oraz zaplecze gospodarcze. Można się obawiać o jej przyszłość, bo wydaje się być opuszczona.

Fot. nr 15.

Fot. nr 16.

Fot. nr 17.

Fot. nr 18.

Fot. nr 19.

Fot. nr 20.

Fot. nr 21 (21-22). Tylna część domu

Fot. nr 22.

Fot. nr 23. Stodoła na tyłach domu.

IV. Zakrzówek

Fot. nr 24 (24-25). Willa z ulicy Wierzbowej 5, samotna wyspa pośród otaczającej ją współczesnej zabudowy.

Fot. nr 25.

Fot. nr 26 (26-28). Fragment zwartej zabudowy ulicy Barskiej o nr: 57-61 oraz dom spod nr 60. Kamieniczki spod nr 57 i 59 to relikty dawnej zabudowy Zakrzówka.

Fot. nr 27 (27-28). Widoki od strony Wisły.

Fot. nr 28.

Fot. nr 29. Współczesny widok na Centrum Kongresowe i jego nowopowstałe otoczenie.

V. Ludwinów

Fot. nr 30 (30-32). Zabytkowa kapliczka, która została przeniesiona w nowe miejsce, bo stary sad, gdzie pierwotnie stała, został splantowany pod nową zabudowę.

Fot. nr 31. Ze Skalką w tle.

Fot. nr 32. Rozrasta się nowa zabudowa w sąsiedztwie Osiedla Podwawelskiego. W tle „szklany dom” z ulicy Konopnickiej 31. Można odnieść wrażenie, że Matka Boska zadaje pytanie: co to się porobiło?

Fot. nr 33. Ogrodzony już teren po dawnym sadzie na styku ulic: Barskiej i Konopnickiej, który wkrótce stanie się placem budowy.

Fot. nr 34. Niezmiennie od lat – dawny hotel Forum jako baner reklamowy.

Fot. nr 35. Nowe blokowisko przy ulicy Konopnickiej, zlokalizowane na przedłużeniu ulicy Orawskiej, na końcowym etapie budowy. Powstaje dodatkowe skrzyżowanie, które dodatkowo zaburzy ruch na ulicy Konopnickiej i zwiększy samochodowe korki.

Fot. nr 36 (36-39). Zabudowa prawobrzeżnej części Ludwinowa wzdłuż ulicy Przedwiośnie: ta stara pod nr: 2-16 i ta nowopowstająca przy ujściu Wilgi do Wisły pod nr 2A i 2B.

Fot. nr 37.

Fot. nr 38 (38-39). Ukryty za murem fragment dawnego Ludwinowa wzdłuż ulicy Przedwiośnie, który w latach 30. XX wieku został odcięty od reszty tego przedmieścia sztucznie przekopanym kanałem Wilgi

Fot. nr 39.

Fot. nr 40 (40-41). Wzdłuż ulicy Zatorskiej. W miejscu zakładów garbarskich mamy dziś apartamentowce Ludwinów.

Fot. nr 41. Typowo podmiejska zabudowa pod nr: 13-21.

Fot. nr 42 (42-45). Końcowy dziś fragment ulicy Tureckiej o numerach: 15-21.
Do początku lat 30. XX wieku jej przedłużeniem była ulica Orawska.

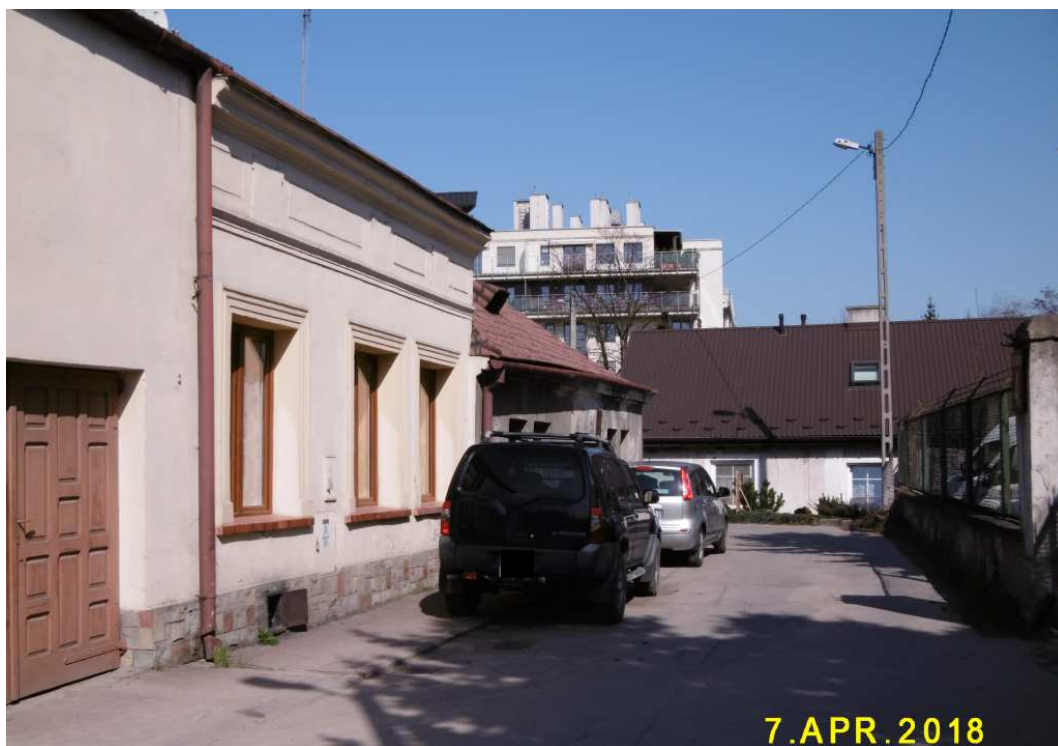
Fot. nr 43.

Fot. nr 44. Pusta kapliczka na fasadzie opuszczonego już domu spod nr 21.

Fot. nr 45. Fragment ulicy Tureckiej na styku z ulicą Swoboda.

Fot. nr 46(46-48). Zabudowa ulicy Swoboda. Z lewej domy spod nr 3 i 5, a z prawej nr 2.

Fot. nr 47.

Fot. nr 48. Dom z ulicy Tureckiej 9 w ujęciu z ulicy Swoboda.

Fot. nr 49 (49-53). Kamieniczka z ulicy Tureckiej pod nr 16, która powstała w latach 30. zeszłego wieku dla pracowników pobliskiej garbarni.

Fot. nr 50 (50-51). Początkowy fragment ulicy Tureckiej o numerach: 6-14.

Fot. nr 51. Ujęcie z ulicy Ludwinowskiej.

Fot. nr 51. Dawno puszczony dom pod nr 6.

Fot. nr 53. Początkowy fragment ulicy Tureckiej o nieparzystych numerach: 7-9 w ujęciu z ulicy Ludwinowskiej.

Fot. nr 54 (54-56). Dom z ulicy Ludwinowskiej 9 włączony w nową zabudowę.

Fot. nr 55.

Fot. nr 56.

Fot. nr 57(57-58). Ślepy fragment ulicy Ludwinowskiej. Z lewej przedszkole spod nr 6.

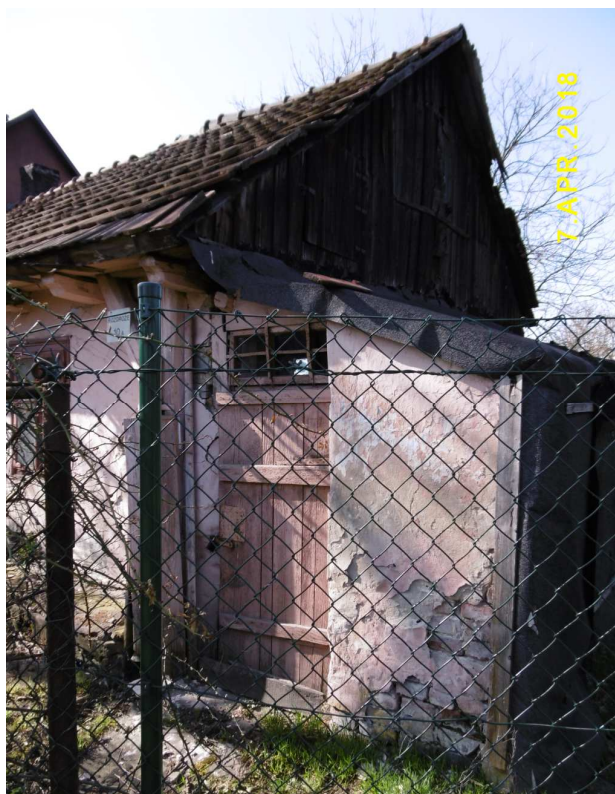
Fot. nr 58. Powojenne przedszkole i dawny gmach hotelu Forum.

Fot. nr 59 (59-63). Archaiczna chałupa ludwinowska z ulicy Rozdroże 10A i jej oryginalne detale, czyli odchodzący świat Ludwinowa z przełomu XIX i XX wieku.

Fot. nr 60.

Fot. nr 61.

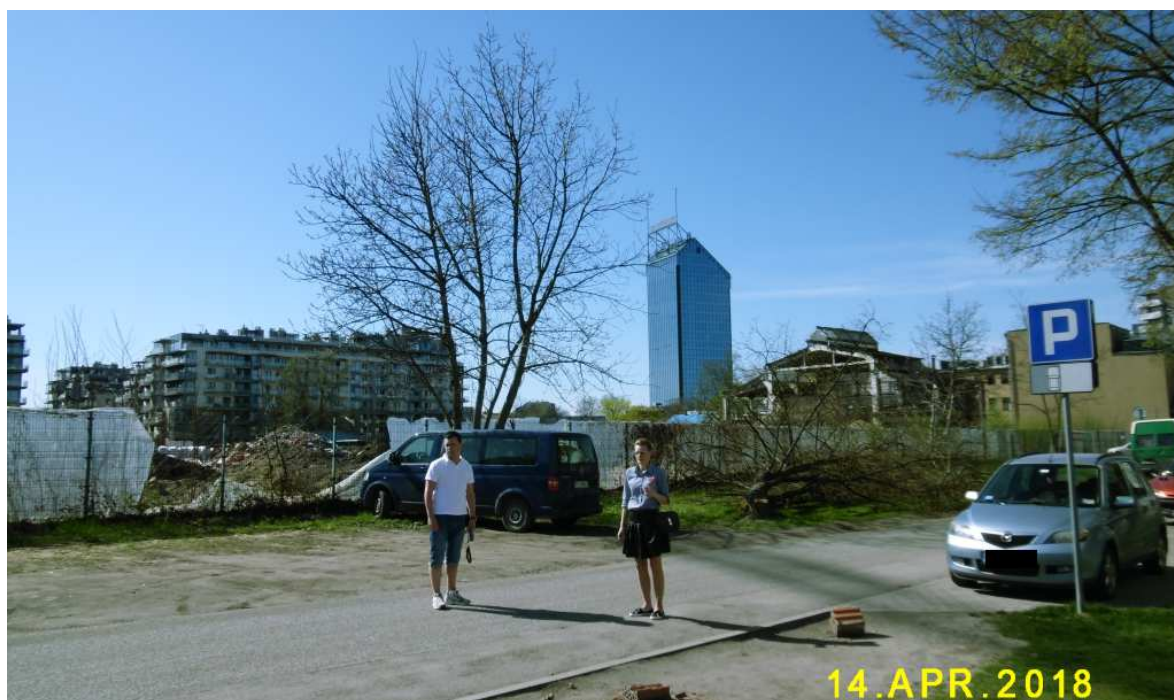

Fot. nr 62. Oryginalne okienko.

Fot. nr 63. Poprzecznie belkowana faktura ukryta pod współczesnym tynkiem.

VI. Grzegórzki

Fot. nr 64 (64-66). Tyle pozostało dziś po halach fabrycznych fabryki Zieleniewskiego, która przez ponad 100 lat funkcjonowała przy ulicy Grzegórzeckiej 69.
Widoki z ulicy Zieleniewskiego, dawnej Wandy.

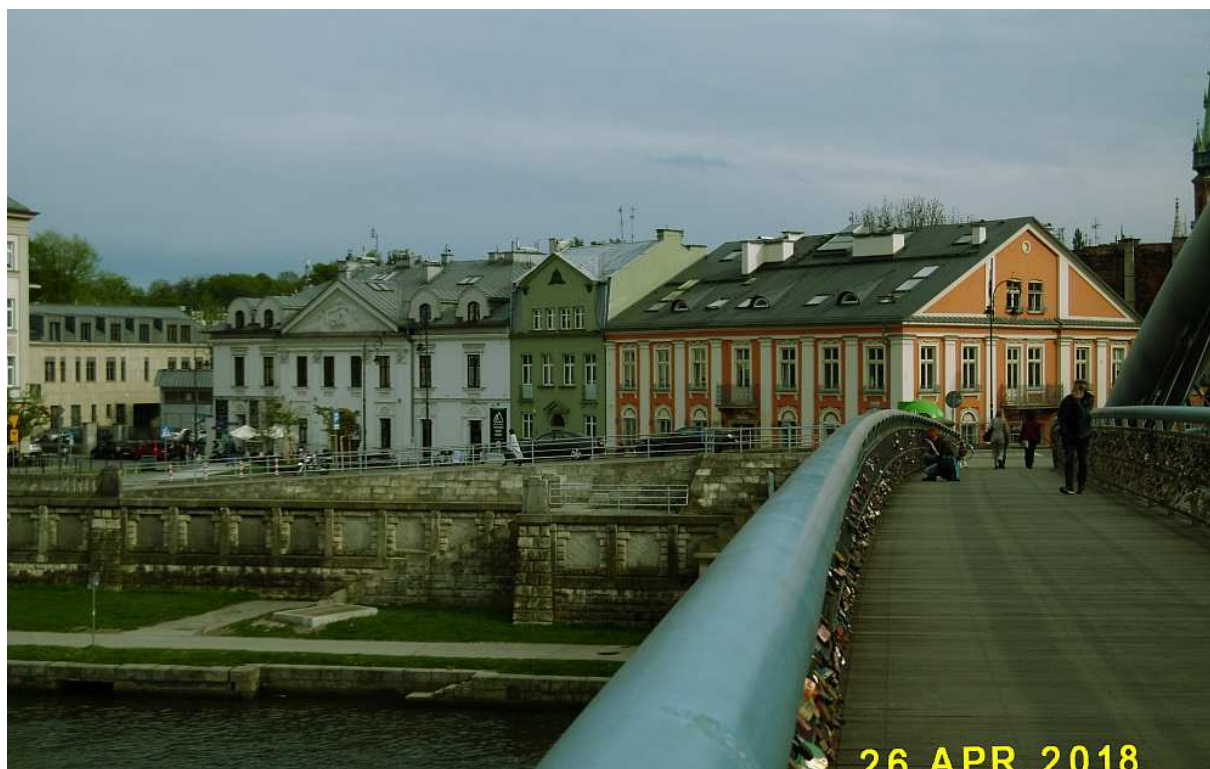
Fot. nr 65. Z „błękitkiem” PKO w tle.

Fot. nr 66.

Fot. nr 67. Fragment zabudowy ulicy Grzegórzeckiej o numerach: 74 i 76. Nadbudowana współcześnie kamienica pod nr 76 (z prawej) powstała w roku 1911.

VII. Podgórze

Fot. nr 68 (68-70). Fragmenty najstarszej zabudowy Podgórza z początkowego fragmentu ulicy Józefińskiej o nr: 2-4.

Fot. nr 69. Dom spod nr 2, który powstał w IV ćwierci XVIII wieku.

Fot. nr 70. Pomnik Juliusza Leo, a w tle dom Pod Lwem spod nr 4, który powstał ok. roku 1785.

Fot. nr 71. Sceneria ulicy Nadwiślańskiej w sąsiedztwie Cricoteki, muzeum Tadeusza Kantora, która została rozbudowana z wykorzystaniem budynku dawnej elektrowni.

Fot. nr 72. Jak długo jeszcze przetrwa parterowa zabudowa wzdłuż ulicy Węgierskiej 13-15? Widok z ulicy Józefińskiej.

Fot. nr 73. Kolejny fragment niskiej zabudowy ulicy Józefińskiej pod nr 20.

Fot. nr 74 (74-75). Fragment galicyjskiej duchem zabudowy ulicy Józefińskiej o numerach 13-25; tu widok z ulicy Węgierskiej.

Fot. nr 75. Fragment zabudowy o numerach ulicy 17-25 w ujęciu z ulicy Targowej.

Fot. nr 76. Fragment ulicy Targowej o numerach 1-7 z przełomu XIX i XX wieku.

Fot. nr 77. Odrestaurowany fragment zabytkowej zabudowy ulicy Limanowskiego o numerach 30-34, który powstał około 1800 roku.

Fot. nr 78. Niska zabudowa Podgórza na styku ulic: Lwowskiej 15-19 i Józefińskiej 43-47, pochodząca z końca XIX wieku.

Fot. nr 79. Fragment ulicy Lwowskiej o nr 24-30 w ujęciu z wylotu ulicy Józefińskiej. W tle willa „kryształ” spod nr 30, która powstała w latach 1889-91.

Fot. nr 80. Fragment ulicy Limanowskiego o nr 34-58 w ujęciu z wylotu u ulicy Rękawka, która powstała w okolicy przełomu XIX i XX wieku.

Fot. nr 81 (81-83). Ruina dworku z ulicy Limanowskiego 47, który powstał pod koniec XVIII wieku. Niestety po dziwnym pożarze obiekt został skreślony z rejestru zabytków.

Fot. nr 82.

Fot. nr 83.

Fot. nr 84 (84-85). Odnowiony dawny zajazd Po św. Benedyktem z ulicy Wielickiej 1, gdzie swą siedzibę ma Muzeum Historii Podgórza. Jego początku sięgają końca XVIII wieku, a sam budynek zachował jeszcze detale rokokowego zdobnictwa.

Fot. nr 85. Widok z Alei Powstańców Śląskich w trakcie otwarcia Muzeum Podgórza.

Fot. nr 86 (86-87). Na błoniu przed fortem nr 31 („św. Benedykt”).

Fot. nr 87.

Fot. nr 88. Odnowiony kościółek św. Benedykta, który jest świadkiem tysiącletniej historii Krakowa.

Fot. nr 89 (89-90). Międzywojenna willa z Placu Lasoty 7.

Fot. nr 90. Data budowy w zwieńczeniu budynku.

Fot. nr 91. Willa z Placu Lasoty 3, która powstała w latach 1912-13 wg projektu Aleksandra Sołtysa.

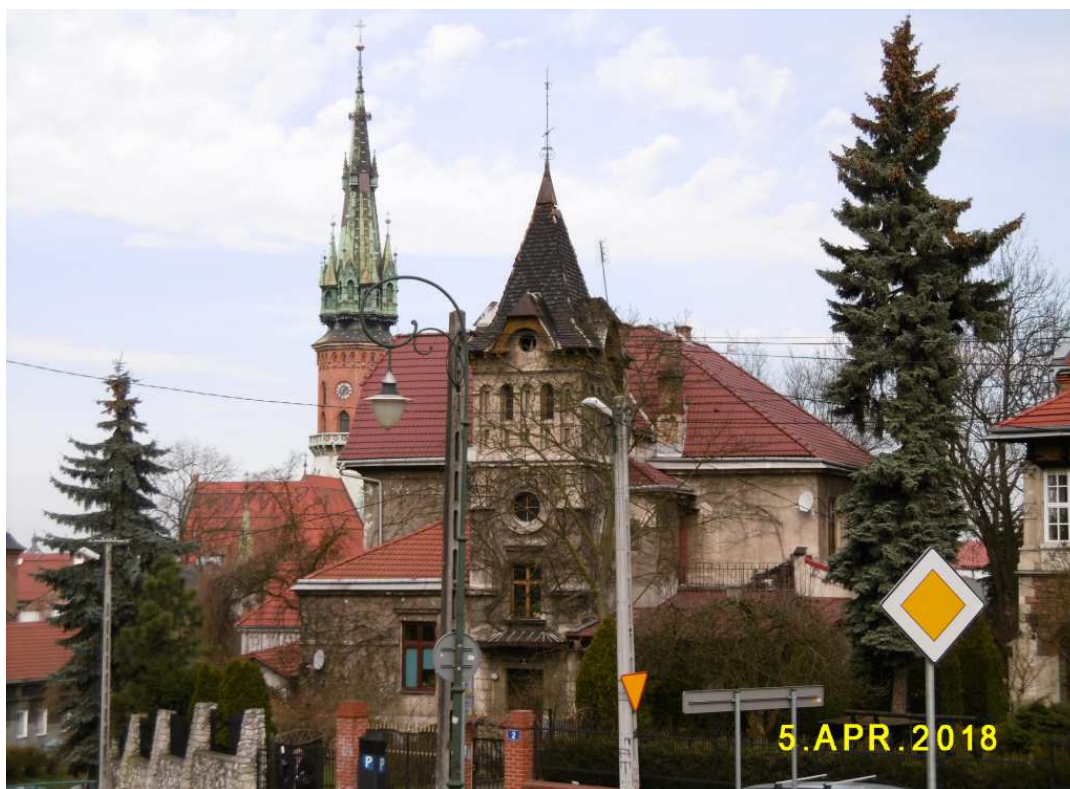
Fot. nr 92 (92-98). Eklektyczna zabudowa Podgórza z przełomu XIX i XX wieku we fragmencie na styku Placu Lasoty i ulicy Parkowej.

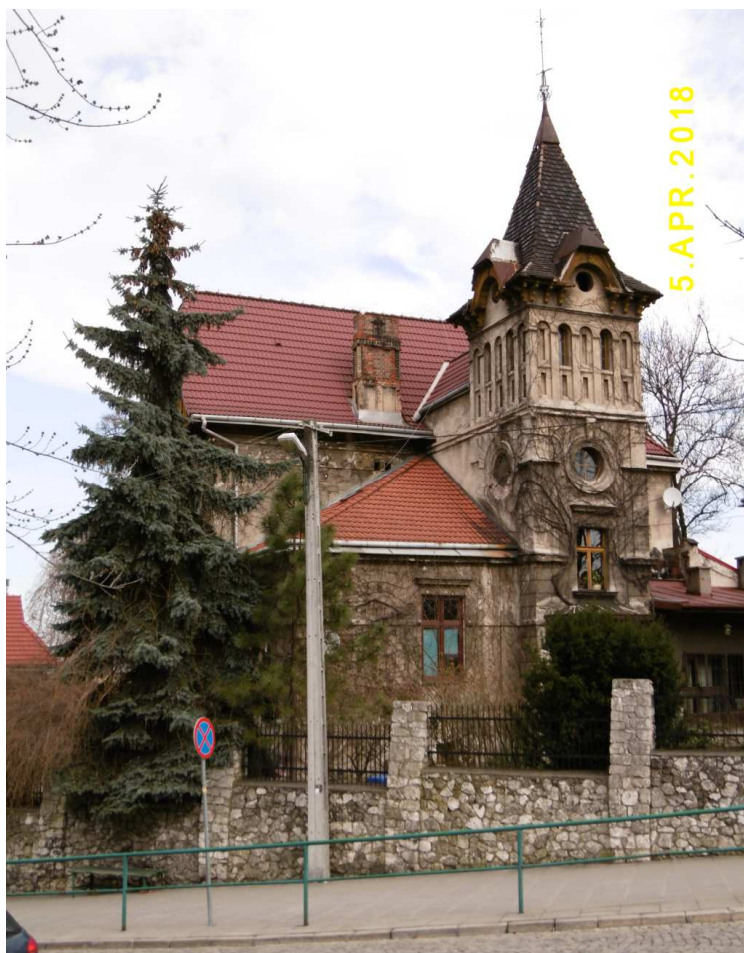
Fot. nr 93. Willa „Julia” z Placu Lasoty 2, dzieło Władysława Ekielskiego z roku 1903.

Fot. nr 94. Początkowy fragment ulicy Parkowej.

Fot. nr 95 (95-96). Willa Mira z ulicy Parkowej 9. Powstała w roku 1896 wg projektu Władysława Kryłowskiego.

Fot. nr 96.

Fot. nr 97 (97-98). Ulica Parkowa w ujęciach z Placu Lasoty. Jej zabudowa o nr: 2-8 powstawała od IV ćwierci XIX wieku po rok 1925.

Fot. nr 98. Fragment zabudowy ulicy Parkowej o nr: 2-8

Fot. nr 99. Dom przy wejściu do Parku Bednarskiego przy ulicy Parkowej 10 (ok. 1910).

Fot. nr 100. Oficyna kamienicy z ulicy Parkowej 4.

Fot. nr 101 (101-102). Tylne część parterowego domu z ulicy Parkowej 2, który powstał w roku 1925.

Fot. nr 102. Zachowane do dziś oryginalne okna.

Fot. nr 103. Kościół p.w. św. Józefa, wybudowany na początku XX wieku wg projektu Jana Sasa Zubrzyckiego i przylegająca do niego w ujęciu z Parku Bednarskiego.

Fot. nr 104 (104-105). Pomnik Wojciecha Bednarskiego, inicjatora założenia podgórskiego parku, który powstał na terenie po dawnym kamieniołomie.

Fot. nr 105.

Fot. nr 106 (106-107). Nieczynny od dawna okrągłak z terenu Parku Bednarskiego.

Fot. nr 107.

Fot. nr 108 (108-113). Współczesne widoki stadionu Korony przy ulicy Parkowej 12.
Ujęcia od strony ulicy Krzemionki.

Fot. nr 109.

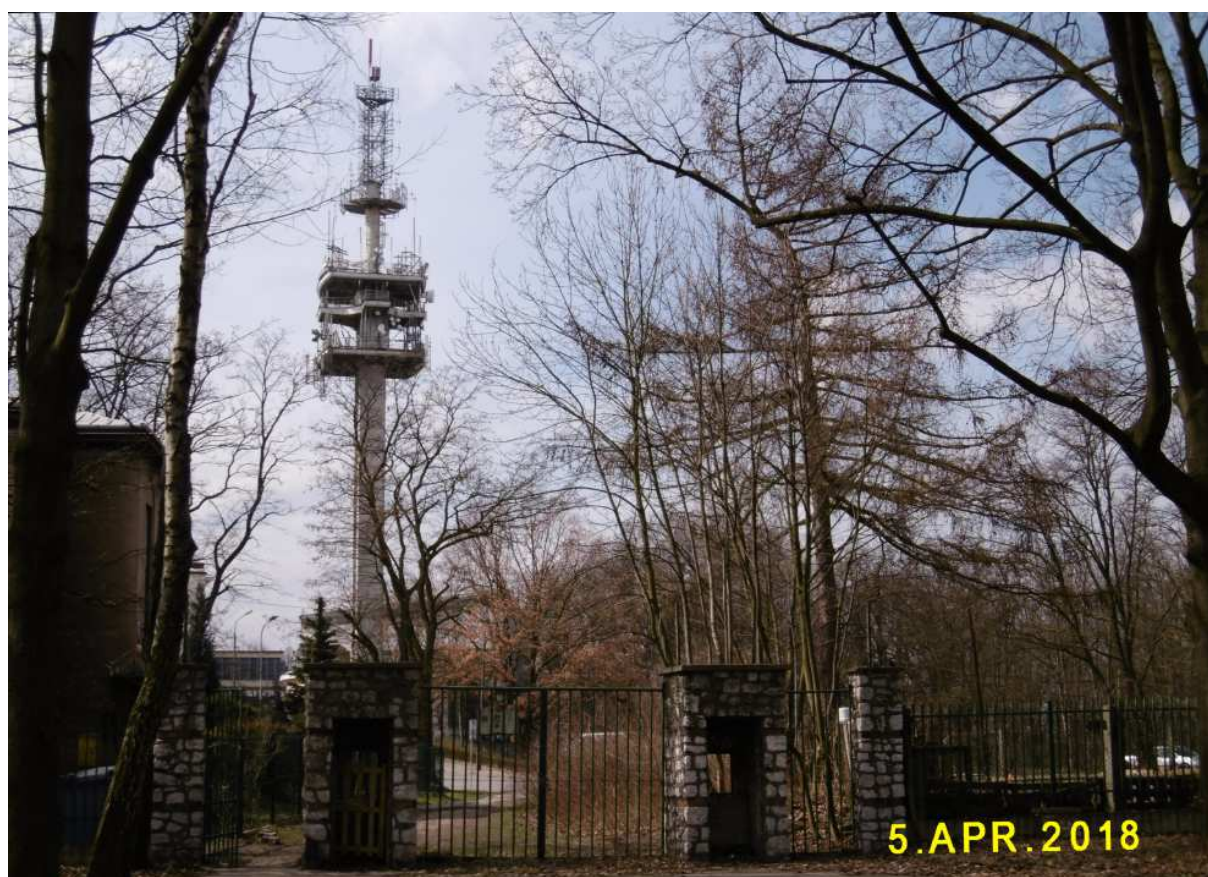
Fot. nr 110.

Fot. nr 111.

Fot. nr 112.

Fot. nr 113. Dawna brama stadionowa. W tle stacja TVP Kraków.

Fot. nr 114 (114-115). Panoramy z Krzemionek Podgórskich, spod stacji TVP Kraków. Tu ponad Podgórzem w stronę Wawelu.

Fot. nr 115. W stronę Łagiewnik i Borku Fałęckiego, gdzie znajduje się nowe centrum religijne Krakowa.

VIII. Wola Duchacka

Fot. nr 116. Fragment ulicy Wielickiej pod nr: 105-113

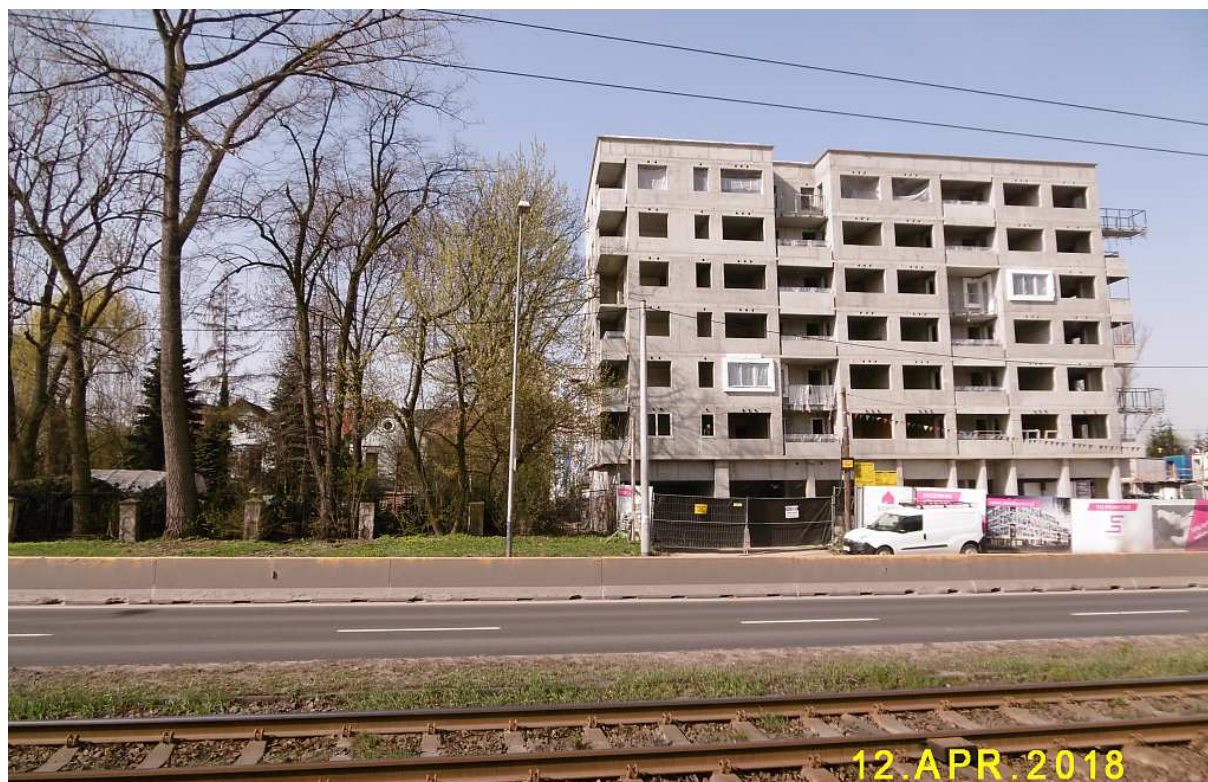
Fot. nr 116 (117-117a) Zabudowa o typowo podmiejskim charakterze we fragmencie ulicy o nr: 105-111, której dni były policzone.

Fot. nr 117a. Stan z 14.11.2017.

Fot. nr 117b. Trwa wyburzanie. W dniu 27.06.18 pozostał już tylko dom spod nr 105.

Fot. nr 118 (118-119). Betonowe blokowisko spod nr 113

Fot. nr 119. Willa z ogrodem z IV ćwierci XIX wieku z ulicy Wielickiej 115.

Fot. nr 120 (120-125). Stary dwór Bemów z ulicy Estońskiej (formalnie Mochnackiego 71) jeszcze nie do końca zdewastowany, bo okna i drzwi chronią jeszcze „dechy”.

Fot. nr 121.

Fot. nr 122.

Fot. nr 123. Stara wozownia.

Fot. nr 124 (124-125). Widoki od strony parku.

Fot. nr 125.

IX. Prokocim

Fot. nr 126 (126-127). Kościół p.w. Matki Boskiej Dobrej Rady z ulicy Prostej 35 już z hełmem na wieży – tu widok od strony Bagrów. (25.12.2017)

Fot. nr 130. Ujęcie z ulicy Wielickiej. (10.01.2018)

Fot. nr 128 (128-130). Betonowanie fragmentu Prokocimia pomiędzy ulicami: Wielicką Polonijną i Facimiech przybrało gigantyczne rozmiary. (10.01.2018)

Fot. nr 129 (129-130). Trwające jeszcze pośród mieszkalnego betonu domki pod nr: 249 i 251. (10.01.2018)

Fot. nr 130. (10.01.2018)

Fot. nr 131 (131-135). Ulica Źniwna przy pętli tramwajowej w Prokocimiu, czyli gruntowy odcinek dawnej alei dojazdowej do majątku Wodzickich-Jerzmanowskich (10.01.2018)

Fot. nr 132 (132-133). Nowopowstałe blokowisko przy ulicy Górników 68-70, które wręcz wlewa się na aleję. (10.01.2018)

Fot. nr 133. (10.01.2018)

Fot. nr 134. Ponad ogródkami działkowymi stronę prokocimskiego kościoła. (10.01.2018)

Fot. nr 135. Wylotowy fragment alei (ulicy Żniwnej) do alei Dygasińskiego. (10.01.2018)

Fot. nr 136 (136-144). Dawny folwark „Na Wrzosach”, wybudowany przez Erazma Jerzmanowskiego pod koniec XIX wieku. Fot. nr: 136-139 – widoki z ulicy Żniwnej. (10.01.2018)

Fot. nr 137. (10.01.2018)

Fot. nr 138. (10.01.2018)

Fot. nr 139. (10.01.2018)

Fot. nr 140 (140-143). Widoki z alei Dygasińskiego. (10.01.2018)

Fot. nr 141. Aktualny użytkownik dawnego folwarku. (10.01.2018)

Fot. nr 142. (10.01.2018)

Fot. nr 143. Data budowy folwarku na ścianie szczytowej budynku folwarcznego – rok 1896. (10.01.2018)

Fot. nr 144. Wzdłuż Alei Dygasińskiego. (10.01.2018)

Fot. nr 145 (145-146). Na styku Alei Dygasińskiego i ulicy Górników. (10.01.2018)

Fot. nr 146. Brama wjazdowa do majątku Jerzmanowskich przy ulicy Górników 27 od strony alei Dygasińskiego. (10.01.2018)

Fot. nr 147 (147-149). Eklektyczna wieża ciśnień na skraju Parku Jerzmanowskich przy ulicy Górników 25, która powstała na początku XX wieku. (10.01.2018)

Fot. nr 150. (10.01.2018)

Fot. nr 151. Widok od strony parku. (10.01.2018)

Fot. nr 152 (152-154). Trzy ujęcia pałacu Wodzickich-Jerzmanowskich od strony parku.
Tu wieża mieszkalna. (10.01.2018)

Fot. nr 153. (10.01.2018)

Fot. nr 154. Z „rządcówką” z lewej. (10.01.2018)

Fot. nr 155 (155-157). Kaplica Augustianów, wybudowana w miejscu wozowni w roku 1911. (10.01.2018)

Fot. nr 156. (10.01.2018)

Fot. nr 157. (10.01.2018)

Fot. nr 158. Tzw. „czworaki”, czyli budynek mieszkalny pracowników folwarku z ulicy Górników 31. Data ich powstania – 1894 – widnieje na szczycie ściany bocznej. (10.01.2018)

Fot. nr 159. Boczny fragment pałacu od strony kaplicy. (10.01.2018)

Fot. nr 160 (160-161). Tzw. „rządówka” z ulicy Górników 29, która powstała z połączenia dwóch wcześniejszych budynków pod koniec XIX wieku. (10.01.2018)

Fot. nr 161. Lewo skrzydło budynku już bez oryginalnych okien. (10.01.2018)

Fot. nr 162. Blokowisko z ulicy Górników 50-66, które powstało w miejscu uroczych ogródków działkowych. Kompleks wręcz wypełza na teren parku. (10.01.2018)

Fot. nr 163. Ruina domku z ulicy Jesiennej 5 na tle zabudowy osiedla przy ulicy Nad Potokiem. (10.01.2018)

Fot. nr 164. Widok modernistycznej willi z ulicy Morawiańskiego 12, która od lata popada w coraz większą ruinę.

Fot. nr 165 (165-166). Dom z ulicy Morawiańskiego 15, który od kilku lat zarasta.

Fot. nr 166.

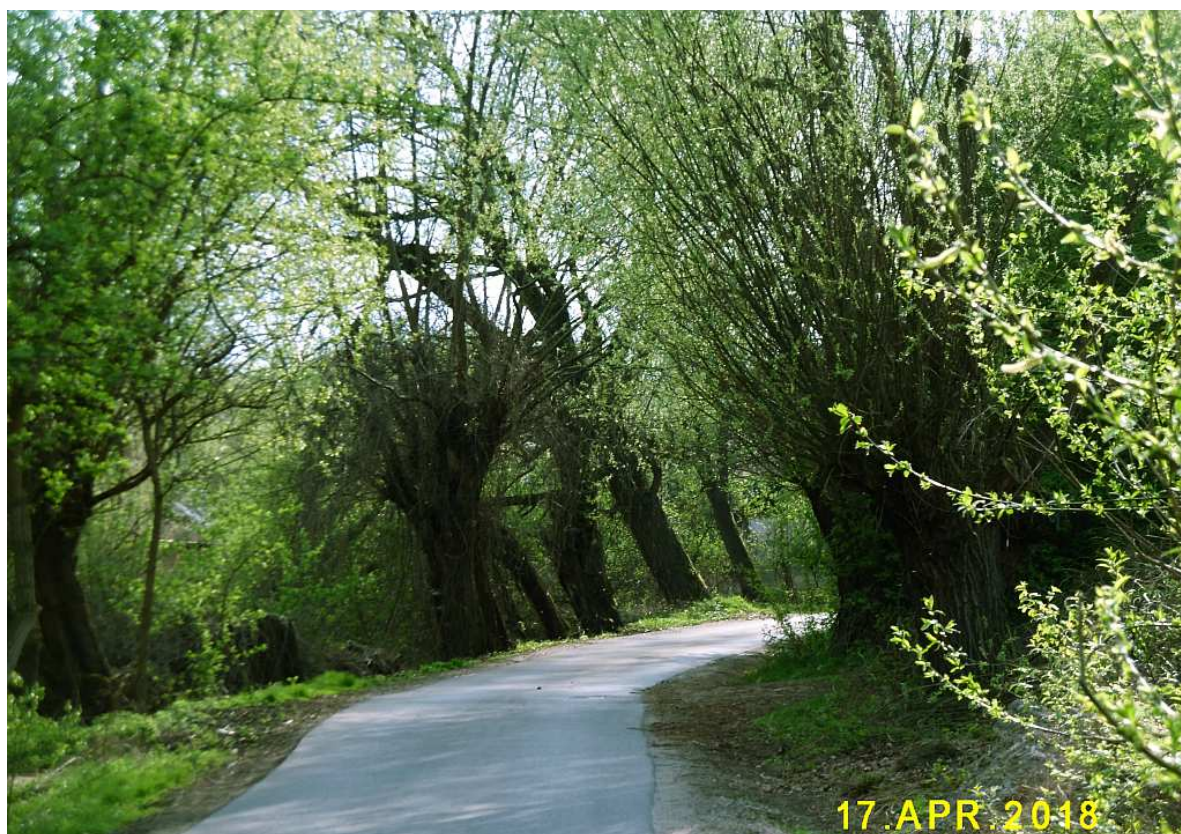
Fot. nr 167. Chyba ostatnie miesiące domu ulicy Morawiańskiego 16.

Fot. nr 168. Wzdłuż ulicy Morawiańskiego, którą jeszcze nie tak dawno masowo podążali mieszkańcy Prokocimia w drodze do stacji kolejowej.

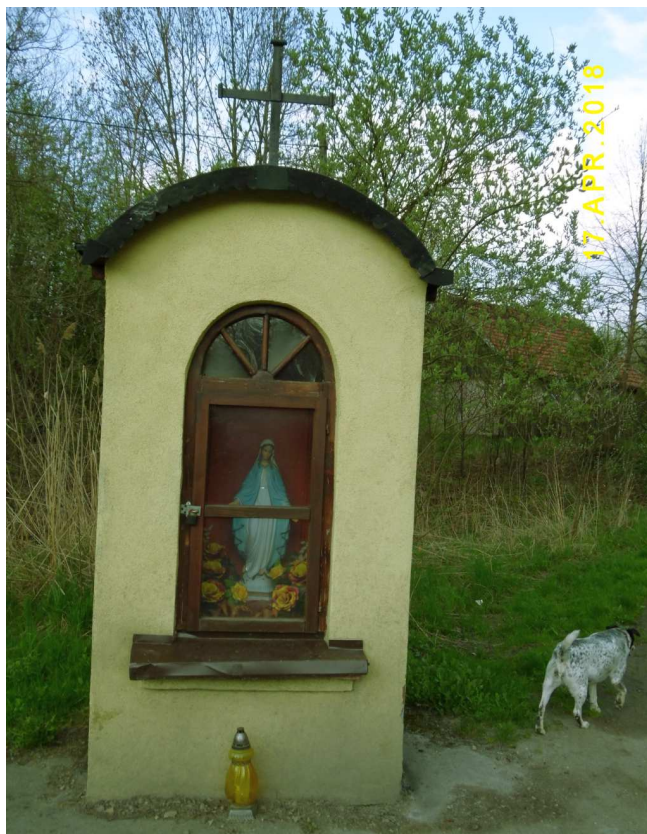
Fot. nr 169. Zapewne dawna budka dróżnika przy torach kolejowych na ulicy Morawiańskiego 25.

X. Piaski Wielkie

Fot. nr 170(170-173). Sielska klimat ul. Mokrej na Podlesiu, przysiółku Piasków Wielkich.

Fot. nr 171 (171-173). Odbudowana w roku 2014 kapliczka, do niedawna krzywa, która jakby znów zaczęła tracić pion.

Fot. nr 172.

Fot. nr 173.

Fot. nr 174. Resztki rolniczej zabudowy skrajnej części Piasków Wielkich przy peryferyjnej ulicy Przewiewnej 11, przecznicy z ulicy Czajnej – widoki z ulicy Obronnej.

Fot. nr 175.

XI. Rząka

Fot. nr 176 (176-177). Zagubiony pośród zieleni, do niedawna samotnie na pograniczu Rząki i Piasków Wielkich, dom z ulicy Obronnej 23a.

Fot. nr 177.

Fot. nr 178 (178-179). Jeden z ostatnich przykładów archaicznej zabudowy Rżaki we fragmencie ulicy Kosocickiej o nr: 44-46. Wiekowa chałupa już obudowana pilśnią.

Fot. nr 179. Bielony jeszcze tył zapewne ze 150-letniej chałupy w ujęciu od strony podwórka.

XII. Kosocice

Fot. nr 180 (180-181). Trwa rozbudowa wielickiego osiedla, usytuowanego na stromym stoku przy potoku Malinówka wzdłuż ulicy Modrzewiowej.

Fot. nr 181.

Fot. nr 182 (182-183). Ostałe jeszcze pola uprawne Kosocic na przedpolu fortu 50 ½ O.

Fot. nr 183. Jedna z ostatnich kosocickich zagród z ulicy Żelazowskiego 7.

Fot. nr 184. W stronę Baryczy ponad peryferyjną ulicą Hoborskiego.

Fot. nr 185 (185-187). Opuszczona zagroda przy ulicy Hoborskiego 7.

Fot. nr 186.

Fot. nr 187. Chyląca się ku upadkowi stodoła.

Fot. nr 188 (188-190). Zagroda o charakterze rolniczym przy ulicy Hoborskiego 15.

Fot. nr 189.

Fot. nr 190.

Fot. nr 191. Trwa zabudowa dawnych pól uprawnych i łąk na styku z Baryczą.

Fot. nr 192 (192-193). Szybko rozrasta się osiedle mieszkaniowe w końcowym fragmencie ulicy Hoborskiego przy potoku Malinówka.

Fot. nr 193.

XIII. Bieńczyce

Fot. nr 194. Kapliczka z ulicy Cienistej, ufundowana przez Gminę Bieńczyce w roku 1898.

Fot. nr 195 (195-205). Chałupa z ulicy Kaczeńcowej 3, która powstała na początku XX wieku i jej detale. Tu jej fasada.

Fot. nr 196. Boczna ściana.

Fot. nr 197. Fragment od strony podwórka.

Fot. nr 198 (198-203). Detale w części od strony podwórka.

Fot. nr 199.

Fot. nr 200. Świetlik przypominający czasy po roku 1951, gdy Bieńczyce stały się częścią nowo utworzonej dzielnicy Nowa Huta.

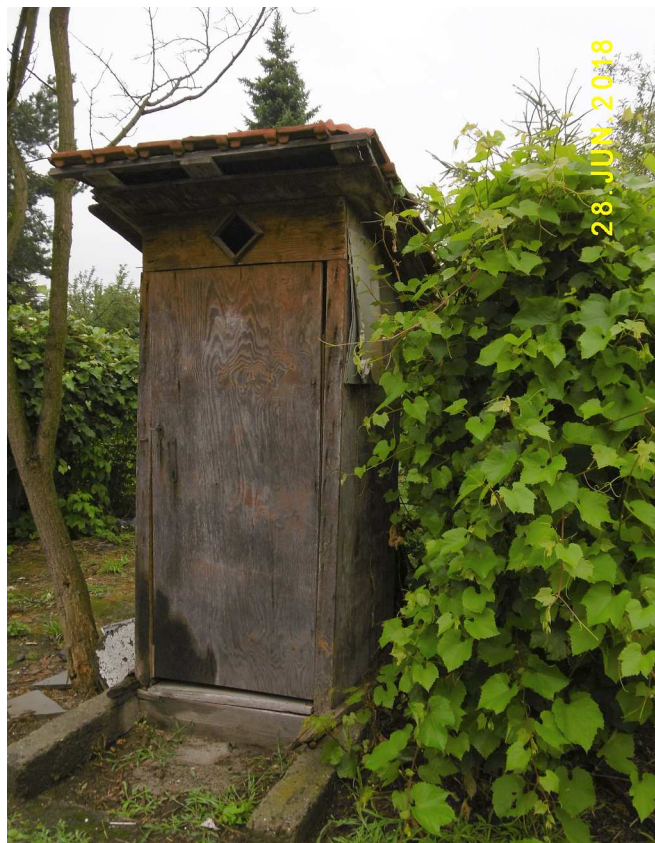
Fot. nr 201. Oryginalne okna.

Fot. nr 202.

Fot. nr 203.

Fot. nr 204. „Wygódka” na tyłach zagrody.

Fot. nr 205. Przydomowa studnia.

XIV. Krzesławice

Fot. nr 206 (206-217). Chałupa z ulicy Wańkowicza 51 (dawniej 81), która powstała pod koniec XIX wieku.

Fot. nr: 206- 211 - fasada od strony ogrodu i jej ostale jeszcze detale.

Fot. nr 207.

Fot. nr 208.

Fot. nr 209 (209-210). Oryginalne okna prawej części chałupy oraz drzwi z tradycyjnym świetlikiem w górnej części futryny.

Fot. nr 210.

Fot. nr 211. Archaiczna klamka do drzwi, jaką trudno już dziś odnaleźć wokół Krakowa.

Fot. nr 212 (212-214). Boczna ściana chałupy.

Fot. nr 213.

Fot. nr 214. Nowy numer domu? (kiedyś 81). Pod odpadniętym wapnem widoczne ślady dawnej „siwki”. Takie niebieskie chałupy dominowały kiedyś w obrazie wsi.

Fot. nr 215 (215-217). Widoki od strony ogrodu.

Fot. nr 216.

Fot. nr 217. Gnijące dźwigary nie wróżą tej chałupie długiego żywota.

Fot. nr 218 (218-220). Dwuczęściowa chałupa na tyłach posesji spod nr 157. Z prawej ruina pochodząca zapewne z końca XIX wieku, a z lewej zamieszkały do dziś jej archaiczny fragment. Jest to dla mnie odkrycie roku 2018.

Fot. nr 219. Odkrycie roku 2018, które zawdzięczam operatorowi TVP Kraków, który wykazał się zmysłem detektywistycznym.

Fot. nr 220. Ciągłe zamieszkały fragment.

Fot. nr 221(221-231). Ruina chałupy z ulicy Wańkowicza 163. W stosunku do stanu z roku 2009 obiekt ten uległ całkowitej dewastacji. Fot. nr: 221-224- fasada obiektu i jej detale.

Fot. nr 222.

Fot. nr 223. Drzwi ze światlikiem

Fot. nr 224. Futryna okna już bez okiennych skrzydeł.

Fot. nr 225. Ślady dawnego bielenia.

Fot. nr 226 (226-227). Ściana boczna od strony ulicy ukryta za szczelnym parawanem zarośli.

Fot. nr 227. Okienko w ścianie bocznej.

Fot. nr 228(228-229). Tylny fragment domu, z podwórką pochłoniętą przez chaszcze.

Fot. nr 229. Dawne okno.

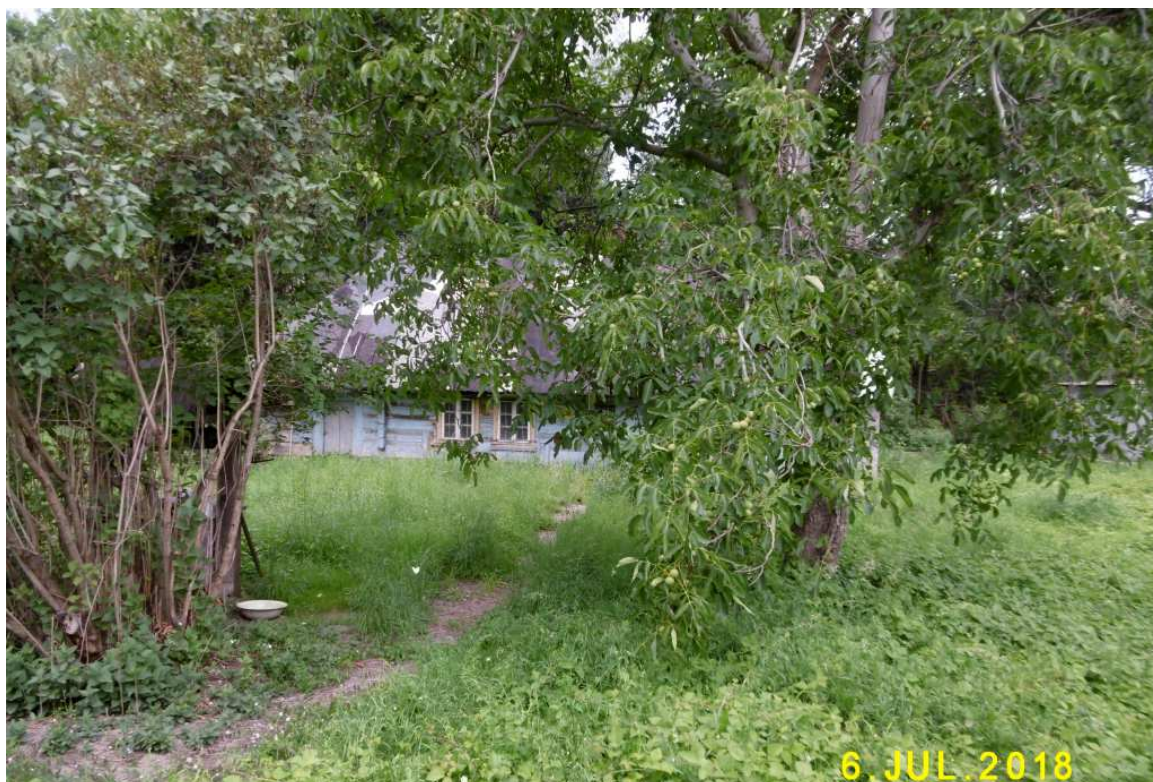
Fot. nr 230 (230-231). Prawa izba od strony podwórka. Tu przegnite belki.

Fot. nr 231. Zdemolowane sprzęty tej prawdopodobnej kuchni.

XV. Mogiła

Fot. nr 232(232-239). Archaiczna chałupa z ulicy Ptaszyckiego 21 i detale z jej otoczenia.
Fot. nr: 232-236 - fasada od strony ulicy.

Fot. nr 233.

Fot. nr 234.

Fot. nr 235 (235-236). Detale fasady.

Fot. nr 236.

Fot. nr 237. Studnia i pozostałości drewnianej szopy na przedpolu chałupy.

Fot. nr 238. Studnia w cieniu orzecha.

Fot. nr 239. Wygódka na zapleczu chałupy.

Załącznik

**Moje opracowania dostępne w zasobach
Małopolskiej Biblioteki Cyfrowej www.mbc.malopolska.pl
i Europeany www.europeana.eu
oraz publikacje prasowe i audycje radiowe z moim
udziałem**

LESZEK GRABOWSKI

e-mail: leszek.grabowski@interia.pl

Facebook: <http://pl-pl.facebook.com/people/Leszek-Grabowski/100000321665908>

Na wzniesieniu nad dawnym kamieniołomem Libana.
W tle Kopiec Krakusa i Mój Kraków.

A. Opracowania dotyczące Krakowa

A.1. Wspomnienia

1. Obraz Krakowa lat 60-tych we wspomnieniach z dzieciństwa.
Edycja XIX.
www.mbc.malopolska.pl/publication/9505
2. Moja przygoda z Technikum Energetycznym w Krakowie w latach 1968-73. Edycja VII skorygowana.
www.mbc.malopolska.pl/publication/11376

A.2. Fotografie archiwalne

1. Kraków i jego okolice w fotografii z lat 1987-1992
www.mbc.malopolska.pl/publication/14924
2. Kraków i Małopolska w fotografii z końca XX-go wieku.
www.mbc.malopolska.pl/publication/15759

A.3. Albumy o Krakowie

I. Współczesny Kraków w klimacie z fotografii Ignacego Kriegera.

1. Część I. Zabytkowe Śródmieście.
www.mbc.malopolska.pl/publication/67812
2. Część II. Kazimierz, Stradom i Podgórze.
www.mbc.malopolska.pl/publication/67991
3. Część III. Obrzeża Starego Miasta i dawne przedmieścia.
Kleparz, Biały Prądnik, Krowodrza, Piasek, Nowy Świat, Zwierzyniec i Półwie, Dębiki, Wesoła, Grzegórzki, Wola Duchacka, Prokocim.
www.mbc.malopolska.pl/publication/68137
4. Część IV. Uzupełnienia. Śródmieście, Piasek, Wesoła, Stradom, Kazimierz i Podgórze. Edycja II.
www.mbc.malopolska.pl/publication/70812
5. Część V. Uzupełnienia– krakowski kalejdoskop. Śródmieście, Kleparz, Wesoła, Piasek, Nowy Świat, Półwie i Zwierzyniec, Stradom, Kazimierz, Podgórze.
www.mbc.malopolska.pl/publication/73718

A.4. Kraków i jego okolice na rodzinnych slajdach z lat 1983-1992.

1. Część I. Lata 1983-1988
www.mbc.malopolska.pl/publication/97893
2. Część II. Kraków - lata 1989-1992.
www.mbc.malopolska.pl/publication/97894
3. Część III. Okolice Krakowa - lata 1989-1992.
www.mbc.malopolska.pl/publication/97895

II. Podglądanie starego Krakowa.

1. Część I. Zabytkowe Śródmieście. Wokół Rynku Głównego.
Kwiecień 2009 – lipiec 2011
www.mbc.malopolska.pl/publication/85312
2. Część II. Zabytkowe Śródmieście. Dawny Okół i jego przedpole.
Kwiecień 2009 – lipiec 2011
www.mbc.malopolska.pl/publication/85468
3. Część III. Wawel i jego okolice, Stradom i Kazimierz.
Kwiecień 2009 – sierpień 2011.
www.mbc.malopolska.pl/publication/85469
4. Część IV. Podgórze. Przekrój przez rok 2009.
www.mbc.malopolska.pl/publication/85470
5. Część V. Podgórze. Sierpień 2010 – czerwiec 2013. Kamieniołom Libana w marcu 2003.
www.mbc.malopolska.pl/publication/87313
6. Część VI. Dawna IV dzielnica Piasek.
www.mbc.malopolska.pl/publication/99083
7. Część VII. Dawna IV dzielnica Piasek (c.d.)
www.mbc.malopolska.pl/publication/99084
8. Część VIII. Dawna VI dzielnica Wesoła.
www.mbc.malopolska.pl/publication/101513
9. Część IX. Dawna III dzielnica Nowy Świat.
www.mbc.malopolska.pl/publication/101514
10. Część X. Kleparz – dawna V. dzielnica
www.mbc.malopolska.pl/publication/102152

III. Dawne przedmieścia Krakowa - ulatująca przeszłość.

1. Część I. Bieżanów, Prokocim, Wola Duchacka. Edycja II.
www.mbc.malopolska.pl/publication/17690
2. Część II. Piaski Wielkie, Kurdwanów, Jugowice.
www.mbc.malopolska.pl/publication/17691
3. Część III. Zakrzówek, Dębники, Ludwinów.
www.mbc.malopolska.pl/publication/17692
4. Część IV. Zwierzyniec i Półwie, Przegorzały, Wola Justowska, Czarna Wieś i Kawiory.
www.mbc.malopolska.pl/publication/17693
5. Część V. Łęg, Mogiła, Krzesławice, Bieńczyce. Edycja II
www.mbc.malopolska.pl/publication/17694
6. Część VI. Uzupełnienia: Prokocim, Wola Duchacka, Rząka, Piaski Wielkie, Ludwinów, Zakrzówek, Dębники i Mogiła. Edycja II.
www.mbc.malopolska.pl/publication/18158
7. Część VII. Bronowice Małe i Wielkie, Krowodrza i Biały Prądnik.
Edycja II
www.mbc.malopolska.pl/publication/18408

8. Część VIII. Płaszów, Kosocice i Rajsko.
www.mbc.malopolska.pl/publication/21255
9. Część IX. Uzupełnienia (cd): Bieńczyce, Mogiła, Łęg, Prokocim, Wola Duchacka i Piaski Wielkie.
www.mbc.malopolska.pl/publication/21256
10. Część X. Kobierzyn i Skotniki, Tyniec i Pychowice
www.mbc.malopolska.pl/publication/19616
11. Część XI. Spacer po południowych i zachodnich obrzeżach Krakowa. Mogiła, Bieżanów, Prokocim i Piaski Wielkie, Wola Duchacka i Kurdwanów, Swoszowice i Jugowice, Łagiewniki, Zakrzówek, Czarna Wieś i Bronowice Małe, Nowa Wieś i Krowodrza.
www.mbc.malopolska.pl/publication/21229
12. Część XII. Biały Prądnik (c.d.), Czerwony Prądnik, Czyżyny, Rakowice, Mistrzejowice, Zesławice, Grębałów, Bieńczyce (c.d.), Krzesławice (c.d.) i Piaski Wielkie (c.d.).
www.mbc.malopolska.pl/publication/21261
13. Część XIII. Uzupełnienia: Bieżanów, Rajsko, Swoszowice, Łagiewniki i Pychowice.
www.mbc.malopolska.pl/publication/21479
14. Część XIV. Uzupełnienia: Mogiła, Krzesławice, Rakowice (Wieczysta) i Prokocim
www.mbc.malopolska.pl/publication/22312
15. Część XV. Czarna Wieś i Kawitory, Wola Justowska i Las Wolski, Półwie Zwierzynieckie, Zwierzyniec oraz Dębники i Zakrzówek w zimowej szacie.
www.mbc.malopolska.pl/publication/29478
16. Część XVI. Mogiła (cd), Bronowice Małe (cd), Łobzów, Zakrzówek (c.d.) i Skotniki.
www.mbc.malopolska.pl/publication/45001
17. Część XVII. Górka Narodowa, Witkowice i Biały Prądnik. Mini dodatek- przykłady dawnego budownictwa wiejskiego z terenu Ziemi Krakowskiej i Polski Południowej.
www.mbc.malopolska.pl/publication/45002
18. Część XVIII. Zwierzyniec (Salwator), Wola Duchacka, Pychowice, Bodzów i Kostrze, Rząka. Krakowskie i podkrakowskie krajobrazy.
www.mbc.malopolska.pl/publication/45003
19. Część XIX. Umykające krakowskie i podkrakowskie krajobrazy: Bonarka, Płaszów i Podgórze, Prokocim Stary i Nowy, Rząka, Krzyszkowice, Kosocice i Piaski Wielkie.
www.mbc.malopolska.pl/publication/40795
20. Dawne przedmieścia Krakowa – ulatująca przeszłość (część XX). Stara Mogiła, Mydlniki, Chełm i Wola Justowska.
www.mbc.malopolska.pl/publication/40794
21. Część XXI. Umykające krakowskie i podkrakowskie krajobrazy (c.d.). Łęg, Dębники, Zakrzówek.
www.mbc.malopolska.pl/publication/56790

22. Część XXII. Umykające krakowskie i podkrakowskie krajobrazy (c.d.). Wola Duchacka, Piaski Wielkie, Rząka i Łagiewniki.
www.mbc.malopolska.pl/publication/56791
23. Część XXIII. Umykające krakowskie i podkrakowskie krajobrazy (c.d.). Zwierzyniec (Salwator i Sikornik) i Las Wolski.
www.mbc.malopolska.pl/publication/56792
24. Część XXIV. Umykające krakowskie i podkrakowskie krajobrazy (c.d.). Rybitwy, Płaszów, Rząka, Piaski Wielkie, Wola Duchacka i Zakrzówek.
www.mbc.malopolska.pl/publication/56962
25. Część XXV. Wola Duchacka, Płaszów, Łagiewniki i Małe Bronowice (c.d.)
www.mbc.malopolska.pl/publication/57115
26. Część XXVI. Wola Duchacka, Prokocim, Zwierzyniec, Czarna Wieś i Wola Justowska. Umykające krakowskie i podkrakowskie krajobrazy (c.d.).
www.mbc.malopolska.pl/publication/58236
27. Część XXVII. Grzegórzki, Dąbie, Płaszów, Jugowice i Swoszowice.
www.mbc.malopolska.pl/publication/58645
28. Część XXVIII. Jesienny rekonesans po południowych przedmieściach Krakowa – Płaszów, Wola Duchacka, Prokocim, Rząka i Piaski Wielkie.
www.mbc.malopolska.pl/publication/59327
29. Część XXIX. Jesienny rekonesans po ginącym świecie: Ludwinowa, Zakrzówka i Dębnik.
www.mbc.malopolska.pl/publication/59513
30. Część XXX. Zimowa sceneria dawnych przedmieść Krakowa: Krowodrza, Nowa i Czarna Wieś, Zwierzyniec, Bielany, Dębniaki i Piaski Wielkie.
www.mbc.malopolska.pl/publication/60647
31. Część XXXI. Łobzów, Krowodrza, Zakrzówek, Pychowice, Łagiewniki i Rząka.
www.mbc.malopolska.pl/publication/60781
32. Część XXXII. Zwierzyniec, Czarna i Nowa Wieś oraz Łobzów.
www.mbc.malopolska.pl/publication/61316
33. Część XXXIII. Sikornik, Las Wolski, Bielany i Przegorzały.
www.mbc.malopolska.pl/publication/61317
34. Część XXXIV. Stary Prokocim, Piaski Wielkie (Świątniki, Podedworze i Podlesie), Wola Duchacka, Rząka, obrzeże Płaszowa i Podgórze
www.mbc.malopolska.pl/publication/61318
35. Część XXXV. Wola Duchacka, Kosocice i Barycz, Płaszów, Rybitwy, Bieńczyce i Olsza.
www.mbc.malopolska.pl/publication/61336
36. Część XXXVI. Wiosenny rekonesans po południowych obrzeżach miasta. Płaszów (Bagry), Stary Prokocim, Wola Duchacka, Piaski Wielkie, Kurdwanów, Kosocice, Łagiewniki, Zakrzówek, Dębniaki, Półwsie i Zwierzyniec.
www.mbc.malopolska.pl/publication/64127
37. Część XXXVII. Wola Justowska i Las Wolski, Półwsie i Zwierzyniec, Łagiewniki, Jugowice, Rajska i Kosocice.
www.mbc.malopolska.pl/publication/66308

38. Część XXXVIII. Wola Duchacka, Piaski Wielkie i Prokocim.
www.mbc.malopolska.pl/publication/66767
39. Część XXXIX. Borek Fałęcki, Bonarka, Dębniki, Zakrzówek, Półwie i Zwierzyniec, były Obóz Koncentracyjny Płaszów.
www.mbc.malopolska.pl/publication/66868
40. Część XL. Czyżyny, Rybitwy i Ludwinów.
www.mbc.malopolska.pl/publication/68644
41. Część XLI. Warszawskie, Krowodrza, Nowa Wieś, Czarna Wieś, Półwie i Zwierzyniec, Kurdwanów i Borek Fałęcki.
www.mbc.malopolska.pl/publication/70183
42. Część XLII. W zimowej scenerii Pleszowa i Mogiły.
www.mbc.malopolska.pl/publication/70187
43. Część XLIII. W jesiennej i zimowej scenerii: Woli Duchackiej, Piasków Wielkich i Rząki.
www.mbc.malopolska.pl/publication/71271
44. Część XLIV. W jesiennym i zimowym klimacie Prokocimia.
www.mbc.malopolska.pl/publication/71272
45. Część XLV. Płaszów, Olsza i Rakowice.
www.mbc.malopolska.pl/publication/71485
46. Część XLVI. Raz jeszcze Zwierzyniec.
www.mbc.malopolska.pl/publication/72226
47. Część XLVII. Wzdłuż tradycyjnego Zakrzówka i wokół Skał Twardowskiego.
www.mbc.malopolska.pl/publication/72227
48. Część XLVIII. Krowodrza, Półwie Zwierzynieckie, Zwierzyniec i Sikornik, Wola Justowska i Las Wolski, Dębniki, Zakrzówek, Łagiewniki.
www.mbc.malopolska.pl/publication/74740
49. Część XLIX. Podgórze – okolice Bonarki i kamieniołom Libana, teren KL Płaszów na skraju Woli Duchackiej, Wola Duchacka, Prokocim, Piaski Wielkie, Jugowice, Kurdwanów, Kosocice, Rajsko i Barycz.
www.mbc.malopolska.pl/publication/74741
50. Część L. Borek Fałęcki, Kobierzyn, Skotniki i Pychowice.
www.mbc.malopolska.pl/publication/75164
51. Część LI. Stary Płaszów i Bagry, Prokocim, Biezanów, Piaski Wielkie.
www.mbc.malopolska.pl/publication/75857
52. Część LII. Zakrzówek i Skały Twardowskiego, Wola Duchacka, teren dawnego KL Płaszów i jego obrzeże, Podgórze – Kopiec Krakusa, Mały Płaszów i Rybitwy, Biezanów.
www.mbc.malopolska.pl/publication/75587
53. Część LIII. Krakowski kalejdoskop: Zakrzówek, Borek Fałęcki, Łagiewniki, Kurdwanów, Wola Duchacka, Prokocim, Piaski Wielkie, Kosocice.
www.mbc.malopolska.pl/publication/77977
54. Część LIV. Krowodrza, Łobzów, Nowa Wieś, Czarna Wieś i Zwierzyniec
www.mbc.malopolska.pl/publication/79758

55. Część LV. Zakrzówek, Ludwinów, Wola Duchacka, Piaski Wielkie i Prokocim
www.mbc.malopolska.pl/publication/79759
56. Część LVI. Krowodrza, Czarna Wieś, Zwierzyniec, Półwie Zwierzynieckie, Wola Duchacka, Prokocim, Piaski Wielkie, Rajsko
www.mbc.malopolska.pl/publication/87312
57. Część LVII. Krzesławice, Dębники, Zakrzówek, Ludwinów
www.mbc.malopolska.pl/publication/88010
58. Część LVIII. Łagiewniki, Płaszów, (Przedmieście) Warszawskie.
www.mbc.malopolska.pl/publication/88763
59. Część LIX. Wola Duchacka, Prokocim, Piaski Wielkie, Rząka, Rajsko
www.mbc.malopolska.pl/publication/88764
60. Część LX. Wola Justowska, Zwierzyniec, Półwie Zwierzynieckie (Błonia), Czarna Wieś, Nowy Świat (Kossakówka), Dębники, Zakrzówek, Bodzów.
www.mbc.malopolska.pl/publication/89855
61. Część LXI. Wola Duchacka, Prokocim, Piaski Wielkie.
www.mbc.malopolska.pl/publication/89856
62. Część LXII. Mogiła, Rakowice, Grzegórzki.
www.mbc.malopolska.pl/publication/90406
63. Część LXIII. Przegorzały, Podgórze, Kosocice, Rajsko i Łagiewniki.
www.mbc.malopolska.pl/publication/90405
64. Część LXIV. Wola Duchacka, Prokocim, Piaski Wielkie, Łagiewniki, Krzyszkowice.
www.mbc.malopolska.pl/publication/92610
65. Część LXV. Łobzów, Bronowice Wielkie, Czarna Wieś, Półwie Zwierzynieckie, Zwierzyniec, Nowy Świat, Dębники, Zakrzówek, Kobierzyn.
www.mbc.malopolska.pl/publication/92611
66. Część LXVI. Krakowski kalejdoskop: Olsza, Krowodrza, Nowa Wieś, Czarna Wieś, Zwierzyniec, Dębники, Zakrzówek, Kobierzyn i Borek Fałęcki, Kostrze, Tyniec, Prokocim.
www.mbc.malopolska.pl/publication/94618
67. Część LXVII. Zachodnie i południowe rubieże Krakowa. Piasek, Zwierzyniec, Wola Justowska, Przegorzały, Bielany i ich obrzeże, Dębники, Zakrzówek, Ludwinów, Płaszów, Prokocim, Piaski Wielkie, Kurdwanów, Borek Fałęcki i Łagiewniki.
www.mbc.malopolska.pl/publication/95591
68. Część LXVIII. Warszawskie (Przedmieście), Olsza, Piasek, Czarna Wieś, Wola Justowska, Zwierzyniec, Przegorzały, Dębники, Zakrzówek, Ludwinów, Podgórze, Wola Duchacka, Płaszów, Prokocim, Piaski Wielkie, Rząka i Łagiewniki.
www.mbc.malopolska.pl/publication/96206
69. Część LXIX. Dębники, Zakrzówek, Wola Duchacka, Płaszów, Prokocim, Rząka, Piaski Wielkie, Kosocice, Rajsko, Bieńczyce.
www.mbc.malopolska.pl/publication/97749

70. Część LXX. Piasek, Czarna Wieś i Półwie Zwierzynieckie.
www.mbc.malopolska.pl/publication/97750
71. Część LXXI. Zwierzyniec, Wola Justowska, Przegorzały i Bielany.
Dodatkowo - wizyta u „Hansa”, rzeźbiarza, na Zwierzyńcu.
www.mbc.malopolska.pl/publication/97751
72. Część LXXII. Piasek, Zwierzyniec, Wola Justowska, Olszanica, Zakrzówek, Pychowice, Podgórze, Wola Duchacka, Płaszów, Prokocim, Piaski Wielkie, Rząka, Łagiewniki, Borek Fałęcki, Rakowice.
www.mbc.malopolska.pl/publication/99107
73. Część LXXIII. Nowy Świat, Czarna Wieś, Półwie Zwierzynieckie, Zwierzyniec, Bielany, Dębniaki, Zakrzówek, Ludwinów, Podgórze, Płaszów Wola Duchacka, Prokocim, Piaski Wielkie, Rząka, Krzyszkowice, Grzegórzki, Olsza, Bieńczyce, Batowice.
www.mbc.malopolska.pl/publication/99108
74. Część LXXIV. Bronowice, Piasek, Czarna Wieś, Krowodrza, Półwie Zwierzynieckie, Zwierzyniec, Przegorzały, Bielany, Dębniaki, Zakrzówek, Ludwinów, Tyniec, Stradom, Wesoła, Podgórze, Wola Duchacka, Prokocim, Piaski Wielkie, Rząka, Krzyszkowice, Olsza, Grzegórzki, Dąbie, Przewóz.
www.mbc.malopolska.pl/publication/102164
75. Część LXXV. Bieńczyce.
www.mbc.malopolska.pl/publication/102165

IV. Krakowskie panoramy i widoki

1. Część I. Wiosna 2011
www.mbc.malopolska.pl/publication/64522
2. Część II. Lato 2011
www.mbc.malopolska.pl/publication/67475
3. Część III. Jesień 2011.
www.mbc.malopolska.pl/publication/68255
4. Część IV. Zima 2011/2012
www.mbc.malopolska.pl/publication/71731
5. Część V. Wiosna 2012
www.mbc.malopolska.pl/publication/74742
6. Część VI. Lato 2012.
www.mbc.malopolska.pl/publication/76541
7. Część VII. Jesień 2012.
www.mbc.malopolska.pl/publication/78459
8. Część VIII. Ostatnia zima rząckiego uroczyska, czyli przykład symbiozy człowieka i przyrody po krakowsku.
www.mbc.malopolska.pl/publication/78947
9. Część IX. Zima 2012/13. Krowodrza, Łobzów, Nowa Wieś, Czarna Wieś, Zwierzyniec, Zakrzówek, Ludwinów, Podgórze (Kopiec Krakusa), Wola Duchacka, Piaski Wielkie, Rajsko, Prokocim i Płaszów (Bagry).
www.mbc.malopolska.pl/publication/80638

10. Część X. Przedwiośnie 2013. Edycja II. Krowodrza, Nowa i Czarna Wieś, Zwierzyniec, Podgórze, Wola Duchacka, Borek Fałęcki, Płaszów, Piaski Wielkie, Rząka, Krzyszkowice.
www.mbc.malopolska.pl/publication/82506
11. Część XI. Wiosna 2013. Rondo Mogiłskie, wokół Wisły, Zwierzyniec, Półwsie Zwierzynieckie, Zakrzówek – Skały Twardowskiego, Podgórze– Kopiec Krakusa, Las Bonarka, Płaszów – Bagry, Wola Duchacka, Prokocim, Piaski Wielkie, rzańskie ugory, Rajsco, Krzyszkowice
www.mbc.malopolska.pl/publication/85310
12. Część XII. Lato 2013. Kopiec Piłsudskiego, Las Wolski, podnóże Kopca Kościuszki, Skały Twardowskiego, dębnicki brzeg Wisły, Krzesławice, Płaszów – Bagry, Wola Duchacka (teren dawnego KL Płaszów i Park Duchacki), Piaski Wielkie, rzańskie ugory, Kosocice, Krzyszkowice
www.mbc.malopolska.pl/publication/87314
13. Część XIII. Jesień 2013. Rondo Mogiłskie, Las Wolski i Wola Justowska, Czarna Wieś, Zwierzyniec (Sikornik i Kopiec Kościuszki), Półwsie Zwierzynieckie (Błonia), Nowy Świat (Kossakówka), Dębniki, Zakrzówek (okolice Ronda Grunwaldzkiego; Krakowski Fiord), Pychowice, Kostrze i Bodzów, Podgórze (Wzgórze Lasoty; Kopiec Krakusa).
www.mbc.malopolska.pl/publication/89214
14. Część XIV. Jesień 2013 c.d. Wola Duchacka (teren dawnego KL Płaszów; Park Duchacki i jego okolice), Prokocim, Płaszów – Bagry, Piaski Wielkie, Rząka, Rajsco, Kosocice, Krzyszkowice – Chabrowe Wzgórze. Dodatek– Migawki z Cmentarza Rakowickiego (2009-2013)
www.mbc.malopolska.pl/publication/89215
15. Część XV. Zima i przedwiośnie 2013-2014. Planty, Wola Justowska i Las Wolski, Przegorzały, Zwierzyniec (Sikornik i Kopiec Kościuszki), Dębniki, Zakrzówek, Pychowice, Krowodrza, Grzegórzki, Rakowice – Czyżyny i Mogiła.
www.mbc.malopolska.pl/publication/90758
16. Część XVI. Zima i przedwiośnie 2013-2014 c.d. Podgórze (Zabłocie i Kopiec Krakusa), Płaszów (Bagry), Wola Duchacka (KL Płaszów i Park Duchacki), Prokocim, Piaski Wielkie, Rząka, Krzyszkowice. Dodatek – Migawki z Cmentarza Rakowickiego (c.d.).
www.mbc.malopolska.pl/publication/90759
17. Część XVII. Wiosna 2014. Wawel, Kossakówka, Czarna Wieś, Zwierzyniec (Sikornik), Wola Justowska – Las Wolski Półwsie Zwierzynieckie (Błonia), Dębniki, Zakrzówek, Czyżyny-Rakowice.
www.mbc.malopolska.pl/publication/92612
18. Część XVIII. Wiosna 2014 c.d. Płaszów – Bagry, Wola Duchacka, Prokocim, Piaski Wielkie, Łagiewniki, Borek Fałęcki, Kosocice, Barycz, Krzyszkowice, Wieliczka.
www.mbc.malopolska.pl/publication/92613
19. Część XIX. Lato 2014. Śródmieście - Planty, Piasek, Czarna Wieś, Kazimierz, Zakrzówek, Pychowice, Kobierzyn.
www.mbc.malopolska.pl/publication/94204

20. Część XX. Lato 2014 c.d. Podgórze, Płaszów - Bagry, Wola Duchacka, Wieliczka. Migawki z Cmentarza Rakowickiego i jego okolic.
www.mbc.malopolska.pl/publication/94205
21. Część XXI. Lato 2014 c.d. Wisła i jej sąsiedztwo, Rudawa i jej okolice, Wola Justowska (Las Wolski), Pychowice i Kobierzyn, Kostrze i Bodzów, Tyniec, Piekary, Płaszów (Bagry), Rząka, Wieliczka.
www.mbc.malopolska.pl/publication/94326
22. Część XXII. Jesień 2014. Wzdłuż Wisły, Kossakówka, Śródmieście, Kazimierz, Piasek, Czarna Wieś (Park Jordana), Półwsie Zwierzynieckie (Błonia), Zwierzyniec (Sikornik), Wola Justowska, obrzeżem Lasu Wolskiego.
www.mbc.malopolska.pl/publication/96156
23. Część XXIII. Jesień 2014 c.d. Dębники, Zakrzówek, Ludwinów, Pychowice.
www.mbc.malopolska.pl/publication/96168
24. Część XXIV. Jesień 2014 c.d. Podgórze, Płaszów (Bagry), Wola Duchacka, Prokocim, Piaski Wielkie, Rząka, Borek Fałęcki i Łagiewniki, Wieliczka, Puszcza Niepołomska.
www.mbc.malopolska.pl/publication/96171
25. Część XXV. Przedzimie 2014. Wola Justowska, Zwierzyniec(Sikornik), Półwsie Zwierzynieckie(Błonia), Kazimierz, Podgórze, Wola Duchacka, Prokocim, Rząka, Piaski Wielkie, Kurdwanów.
www.mbc.malopolska.pl/publication/96186
26. Część XXVI. Zima 2014/2015. Śródmieście, Kazimierz, Piasek, Czarna Wieś (Park Jordana), Półwsie Zwierzynieckie (Błonia), Zwierzyniec (Sikornik), Dębники, Zakrzówek (Skały Twardowskiego), Podgórze (Kopiec Krakusa), Wola Duchacka (dawny KL Płaszów i Park Duchacki), Płaszów (Bagry) Prokocim, Rząka, Kosocice, Wieliczka.
www.mbc.malopolska.pl/publication/96191
27. Część XXVII. Przedwiośnie 2015. Śródmieście, Piasek, wzdłuż Rudawy, Zwierzyniec wzdłuż Wisły, Przegorzały, Bielany, Kryspinów, Aleksandrowice, Dębники, Zakrzówek, Podgórze, Płaszów (Bagry), Wola Duchacka, Rząka.
www.mbc.malopolska.pl/publication/96197
28. Część XXVIII. Wiosna 2015. Zabytkowe Śródmieście, Piasek, Półwsie Zwierzynieckie (Błonia), Wzdłuż Rudawy, Zwierzyniec (Sikornik), Wola Justowska i Las Wolski, Wzdłuż Wisły, Dębники, Zakrzówek, Ludwinów, Pychowice.
www.mbc.malopolska.pl/publication/96211
29. Część XXIX. Wiosna 2015(c.d.) Podgórze, Wola Duchacka, Płaszów (Bagry), Prokocim, Piaski Wielkie, Rząka, Łagiewniki, Borek Fałęcki, Kosocice, Krzyszkowice, Wieliczka.
www.mbc.malopolska.pl/publication/96215
30. Część XXX. Lato 2015 Śródmieście, Wesoła, Piasek, Półwsie Zwierzynieckie (Błonia), Zwierzyniec, Wola Justowska i Las Wolski, Dębники, Zakrzówek, Ludwinów, Pychowice, Podgórze, Wola Duchacka, Płaszów (Bagry), Prokocim, Rząka, Łagiewniki.
www.mbc.malopolska.pl/publication/97188

31. Część XXXI. Jesień 2015. Śródmieście i Wawel, Kleparz, Piasek, Półwie Zwierzynieckie (Błonia), Czarna Wieś, Zwierzyniec, Wola Justowska i Las Wolski, Bielany, Kryspinów i Olszanica.
www.mbc.malopolska.pl/publication/97189
32. Część XXXII. Jesień 2015 (c.d.). Zakrzówek, Pychowice i okolica, Wola Duchacka, Płaszów (Bagry), Prokocim, Rząka, Krzyszkowice, Wieliczka..
www.mbc.malopolska.pl/publication/97190
33. Część XXXIII. Przedzimie i zima 2015/2016. Zabytkowe Śródmieście, Kleparz, Piasek, Stradom i Kazimierz, Czarna Wieś, Półwie Zwierzynieckie, Zwierzyniec, Wola Justowska i Las Wolski, Przegorzały, Bielany, Kryspinów, Dębniaki, Zakrzówek, Pychowice.
www.mbc.malopolska.pl/publication/98196
34. Część XXXIV. Przedzimie i zima 2015/2016. c.d. Podgórze (kamieniołom Libana), Wola Duchacka (Park Duchacki i KL Płaszów), Bagry i stary Płaszów, Prokocim, Piaski Wielkie, Rząka, Kosocice, Rajska, Krzyszkowice.
www.mbc.malopolska.pl/publication/98197
35. Część XXXV. Wiosna 2016. Zabytkowe Śródmieście, Wesoła, Stradom, Wzdłuż Wisły od Ludwinowa do Dębniaki, Piasek, Półwie Zwierzynieckie (Błonia), Zwierzyniec, Bielany, Cmentarz Rakowicki, Czyżyny.
www.mbc.malopolska.pl/publication/98198
36. Część XXXVI. Wiosna 2016 (c.d.) Podgórze, Na styku Ludwinowa i Zakrzówka, Dębniaki, Pychowice, Łagiewniki, Wola Duchacka, Płaszowskie Bagry, Prokocim, Rząka, Kosocice, Barycz, Krzyszkowice, Wieliczka, Kłaj, Marszowice, Wola Zręczyska, Zagórzany.
www.mbc.malopolska.pl/publication/98199
37. Część XXXVII. Lato 2016. Piasek, Kazimierz, Zwierzyniec, Wola Duchacka, Płaszów, Prokocim, Rząka, Łagiewniki, Borek Fałęcki.
38. Część XXXVIII. Jesień 2016. Planty, Wesoła, Piasek, Półwie Zwierzynieckie, Zwierzyniec, Wola Justowska, Bielany, Kryspinów, Olszanica, Cmentarz Rakowicki.
www.mbc.malopolska.pl/publication/99085
39. Część XXXIX. Jesień 2016 (c.d.). Dębniaki, Zakrzówek, Pychowice, Podgórze, Wola Duchacka, Płaszów (Bagry), Prokocim, Piaski Wielkie, Rząka, Rajska.
www.mbc.malopolska.pl/publication/99086
40. Część XL. Zima 2016/2017. Śródmieście, Piasek, Wesoła, Zwierzyniec, Wola Justowska, Kazimierz, Podgórze, Wola Duchacka, Płaszów, Prokocim, Piaski Wielkie, Rząka, Borek Fałęcki, Olsza, Czyżyny-Rakowice. Edycja II.
41. Część XLI. Wiosna 2017. Śródmieście, Wawel i jego otoczenie, Kazimierz, Piasek, Czarna Wieś, Półwie Zwierzynieckie, Zwierzyniec, Las Wolski (Sowiniec), Bielany, Grzegórzki, Cmentarz Rakowicki, Mistrzejowice, Batowice.
www.mbc.malopolska.pl/publication/101506

42. Część XLII. Wiosna 2017 c.d. Dębniaki, Zakrzówek, Ludwinów, Pychowice, Podgórze, Wola Duchacka, Płaszów (Bagry), Prokocim, Piaski Wielkie, Rząka, Krzyszkowice.
www.mbc.malopolska.pl/publication/101509
43. Część XLIII. Lato 2017 c.d. Dębniaki, Zakrzówek, Ludwinów, Pychowice, Podgórze, Wola Duchacka, Płaszów (Bagry), Prokocim, Piaski Wielkie, Rząka, Krzyszkowice.
www.mbc.malopolska.pl/publication/102151

V. Drzwi krakowskich kamienic czynszowych i domów podmiejskich

1. Część I. Piasek i Nowy Świat.
www.mbc.malopolska.pl/publication/69109
2. Część II. Śródmieście, Stradom, Kazimierz, Wesoła, Dębniaki i Podgórze
www.mbc.malopolska.pl/publication/69110
3. Część III. Śródmieście (c.d.), Piasek (c.d.), podmiejski Kraków.
www.mbc.malopolska.pl/publication/69430
4. Część IV. Śródmieście (c.d.), Kleparz, Wesoła (c.d.).
www.mbc.malopolska.pl/publication/71803
5. Część V. Śródmieście, Piasek, Kleparz i Wesoła – uzupełnienia.
www.mbc.malopolska.pl/publication/72474
6. Część VI. Wesoła, Stradom i Kazimierz (c.d.) oraz podmiejska Krowodrza.
www.mbc.malopolska.pl/publication/730887
7. Część VII. Piasek, Wesoła, Kazimierz i Podgórze – uzupełnienia.
www.mbc.malopolska.pl/publication/73088
8. Część VIII. Piasek – uzupełnienia.
www.mbc.malopolska.pl/publication/73717

VI. Detale krakowskich czynszówek i domów. Wybrane drzwi i portale, klamki, okna i obramienia, witraże i figury naścienne.

1. Część I. Zabytkowe Śródmieście.
www.mbc.malopolska.pl/publication/88307
2. Część II. Kleparz, Stradom, Kazimierz, Wesoła, Piasek i Nowy Świat.
www.mbc.malopolska.pl/publication/88308
3. Część III. Kalejdoskop krakowski i Kraków podmiejski.
www.mbc.malopolska.pl/publication/89316
4. Część IV. Śródmieście, Wesoła, Kleparz, Piasek, Stradom, Podgórze, podmiejska Mogiła.
www.mbc.malopolska.pl/publication/90757
5. Część V. Śródmieście, Wesoła, Piasek, Nowy Świat, Czarna Wieś, Podgórze. Podmiejski Kraków: Zakrzówek i Wola Duchacka.
www.mbc.malopolska.pl/publication/94203
6. Część VI. Uzupełnienia: Śródmieście, Kleparz, Piasek i Podgórze. Podmiejski Kraków: Krowodrza, Nowa Wieś, Wola Justowska, Zwierzyniec, Zakrzówek, Ludwinów i Tyniec.
www.mbc.malopolska.pl/publication/96154

VII. Krakowskie i podkrakowskie jeziora, stawy, rozlewiska i mokradła

1. Część I.

Dawna plaża pod Wawelem, Planty, Bronowice Wielkie, Czarna Wieś, Błonia, Zwierzyniec, Mydlniki i Kryspinów, Zakrzówek, Ludwinów, pogranicze Pychowic i Bodzowa, pychowickie łąki, Przegorzały i Bielany, posolvay'owskie stawy w Borku Fałęckim, okolice Bonarki, kamieniołom Libana, teren KL Płaszów, Bagry, nabrzeże Wisły w Rybitwach i Płaszowie, Dąbie, łąki mogiłskie, Bieńczyce i Olsza.

www.mbc.malopolska.pl/publication/74564

2. Część II.

Parki: w Nowym i Starym Prokocimiu, Wola Duchacka, Piaski Wielkie, Rząka, Krzyszkowice, Rajska, Kosocice, Barycz i Wieliczka.

www.mbc.malopolska.pl/publication/74567

VIII. Liczne albumy o Krakowie i jego okolicach opublikowane na mojej stronie serwisu społecznościowego Facebook:

<http://pl-pl.facebook.com/people/Leszek-Grabowski/100000321665908>

B. Opracowania dotyczące Ziemi Gdowskiej

B.1. Sagi i historie rodzinne

1. Saga rodu Grabowskich z Bilczyc i Liplasa koło Gdowa. Edycja XVI.
www.mbc.malopolska.pl/publication/8610
2. Saga rodu Chanków i Kędrynów z Podolan i okolic Gdowa. Edycja VI
uzup.
www.mbc.malopolska.pl/publication/10372
3. Szkic do historii badań nad drzewem genealogicznym rodu Chanków
z Podolan i okolic Gdowa.
www.mbc.malopolska.pl/publication/14677
4. Notka o rodach: Kaletów – „Wójcioków”, Augustynków – „Frysiów”
i Mrozowskich z Bilczyc koło Gdowa. Edycja IX skoryg.
www.mbc.malopolska.pl/publication/13924

B.2 Albumy o Ziemi Gdowskiej

I. Gdów i jego okolice – odchodzący świat

1. Część I. Gdów, Bilczyce, Liplasa, Podolany, Wola Zręczycka, Jaroszkówka, Lipnica Murowana. Edycja II.
www.mbc.malopolska.pl/publication/15443
2. Część II. Gdów, Przebieczany, Marszowice, Jaroszkówka, Kobylec, Klęczana, Wola Zręczycka.
www.mbc.malopolska.pl/publication/15730
3. Część III. Wiatowice, Niegowić, Marszowice, Bilczyce, Gdów, Grzybowa, Zręczyce, Wola Zręczycka, Klęczana, Łapanów, Szlak Papieski -
odcinek od Klęczany do Łapanowa. Edycja II.
www.mbc.malopolska.pl/publication/15731
4. Część IV. Bilczyce, Gdów, Podolany, Wola Zręczycka i Zręczyce.
Edycja II.
www.mbc.malopolska.pl/publication/17022
5. Część V. Bilczyce, Liplasa, Niegowić, Gdów i Grzybowa.
www.mbc.malopolska.pl/publication/17844
6. Część VI. Zagórzany, Gdów, Podolany, Jaroszkówka, Wieniec,
Nieznanowice, Marszowice, Bilczyce i Łazany.
www.mbc.malopolska.pl/publication/21257
7. Część VII. Lednica Górna, Trąbki, Łazany Bilczyce, Gdów, Marszowice,
Wola Zręczycka i Zagórzany.
www.mbc.malopolska.pl/publication/24065
8. Część VIII. Łazany, Gdów, Niegowić, Krakuszowice, Grodkowice,
Klęczana, Kobylec i Łapanów
www.mbc.malopolska.pl/publication/56953
9. Część IX. Nieznanowice, Pierzchów, Cichawa. Szlak Papieski – odcinek
od Niegowici do granic Klęczany.
www.mbc.malopolska.pl/publication/58646

10. Część X. Łazany, Bilczyce, Gdów, Pierzchów, Niegowić i Wiatowice. Edycja II.
www.mbc.malopolska.pl/publication/61319
11. Część XI. Jawczyce, Liplas, Gdów, Wola Zręczycka, Kobylec; wybrane archiwalia.
www.mbc.malopolska.pl/publication/77982
12. Część XII. Gdów, Marszowice, Jaroszkówka, Kobylec; kilka wyburzonych już chałup z Gdowa, Marszowic i Kobylca. Edycja II.
www.mbc.malopolska.pl/publication/85467
13. Część XIII. Rekonesans po Gdowie a.d. 2015, Bilczyce, Jawczyce, Podolany, Wola Zręczycka, Marszowice. Edycja III.
www.mbc.malopolska.pl/publication/94401
14. Część XIV. Muzeum Dwór Feillów w Woli Zręczyckiej koło Gdowa, jego historia, otoczenie i okolice. Zagórzany.
www.mbc.malopolska.pl/publication/98706

II. Budownictwo ludowe, małomiasteczkowe i dworskie oraz kapliczki i inne pamiątki Ziemi Krakowskiej

1. Część I. Gdów. Edycja II.
www.mbc.malopolska.pl/publication/94399
2. Część II. Bilczyce, Jawczyce, Grzybowa.
www.mbc.malopolska.pl/publication/94400
3. Część III. Dobczyce i ich okolice.
www.mbc.malopolska.pl/publication/99109
4. Część IV. Bochnia i jej okolice.
www.mbc.malopolska.pl/publication/102150

C. Opracowania dotyczące Ziemi Krakowskiej.

C.1. Albumy o Ziemi Krakowskiej

I. Dawny świat okolic Krakowa

1. Część I. Dobczyce i Dziekanowice. Edycja 2.
www.mbc.malopolska.pl/publication/19619
2. Część II. Wieliczka i Rożnowa.
www.mbc.malopolska.pl/publication/19620
3. Część III. Wieliczka i jej okolice (c.d.). Wieliczka, Czarnochowice, Lednica Górna, Przebieczany, Biskupice, Szczygłów, Surówki – Zabłocie.
www.mbc.malopolska.pl/publication/21938
4. Część IV. Wieliczka i jej okolice (cd). Wieliczka, Krzyszkowice, Lednica Górna, Czarnochowice i Śledziejowice.
www.mbc.malopolska.pl/publication/56793
5. Część V. Łapanów i jego okolice. Łapanów, Kobylec, Jaroszkówka, Szlak Papieski – odcinek od Łapanowa do Kobylca.
www.mbc.malopolska.pl/publication/56794
6. Część VI. Dobczyce i ich okolice (c.d.). Dobczyce i Kornatka. Edycja 2.
www.mbc.malopolska.pl/publication/57409
7. Część VII. Mozaika podkrakowska. Edycja 2.
Puszcza Niepołomicka i jej okolice, Brzesko Nowe, Pleszów, Kościelniki i Górka Kościelnicza, Zielonki, Korzkiew i ich okolice, Rudawa i jej okolice, Wola Zręczycka i Zagórzany, wokół Dobczyc i Podchybie koło Lanckorony. Dodatek – Podkarpacie, okolice Rzeszowa: Świlcza, Mrowla i Bratkowice.
www.mbc.malopolska.pl/publication/59373
8. Część VIII. Bochnia i jej okolice. Ziemia Tarnowska. Bochnia, Łapczyca, Lipnica Murowana, Jasień Brzeski, Tarnów i Ładna. Cmentarze wojenne o okresie I-ej wojny światowej z okolic Tarnowa. Edycja IV.
www.mbc.malopolska.pl/publication/59639
9. Część IX. Wieliczka i jej okolice (c.d.). Wokół centrum Wieliczki, Krzyszkowice oraz panoramy z Chabrowego Wzgórza, Śledziejowice i Kokotów.
www.mbc.malopolska.pl/publication/62561
10. Część X. Wieliczka i jej okolice (c.d.). Lednica Górna, wokół centrum Wieliczki, Krzyszkowice oraz panoramy z Chabrowego Wzgórza, krajobrazy wokół Baryczy. Edycja II.
www.mbc.malopolska.pl/publication/69387
11. Część XI. Bochnia i jej okolice (c.d.). Bochnia i Łapczyca. Edycja II.
www.mbc.malopolska.pl/publication/70813
12. Część XII. Wieliczka i jej okolice (c.d.). Rekonesans wokół wzgórza Pod Baranem.
www.mbc.malopolska.pl/publication/71484

13. Część XIII. Wieliczka i jej okolice (c.d.). Migawki z Wieliczki. Jeszcze jeden spacer po dawnych Krzyszkowicach.
www.mbc.malopolska.pl/publication/724743
14. Część XIV. Wieliczka i jej okolice c.d. Galicyjskiej Wieliczki ciąg dalszy, Wzgórze Kaim. Edycja II.
www.mbc.malopolska.pl/publication/76407
15. Część XV. Migawki z trasy: Staniątki, Niepołomice, Wola Batorska, Uście Solne, Szczurowa, Żabno, Ujście Jezuickie, Opatowiec, Gręboszów. Cmentarze wojenne i pomniki z okresu I-ej wojny światowej (c.d.): Wola Batorska - Sitowiec, Biskupice Radłowskie, Otfinów, Ujście Jezuickie, Gręboszów. Okolice Brzeska i Tarnowa – uzupełnienia. Edycja II.
www.mbc.malopolska.pl/publication/77197
16. Część XVI. Wieliczka (c.d.) i kalejdoskop podkrakowski. Wielickich widoków ciąg dalszy, Krzyszkowice, Bilczyce, Staniątki, Niepołomice, Podłęże, Zakrzów, Świątniki Górne, Kryspinów, Aleksandrowice i Kleszczów. Edycja II.
www.mbc.malopolska.pl/96911

D. Przydrożne zabytki sztuki sakralnej z rejonów: Krakowa, jego okolic i Ziemi Krakowskiej

I. Zabytkowe figury, kapliczki i krzyże przydrożne z rejonu Krakowa i jego okolic.

1. Część I. Dawne przedmieścia Krakowa i podkrakowskie wsie.
www.mbc.malopolska.pl/publication/21231
2. Część II. Centrum Krakowa w obrębie dawnego rdzenia austriackiej twierdzy.
www.mbc.malopolska.pl/publication/21258
3. Część III. Ziemia Krakowska. Wieliczka, Gdów, Dobczyce i ich okolice.
www.mbc.malopolska.pl/publication/21259
4. Część IV. Centrum Krakowa w obrębie dawnego rdzenia austriackiej twierdzy – uzupełnienia.
www.mbc.malopolska.pl/publication/74586
5. Część V. Ziemia Krakowska cd.
Wieliczka i jej okolice, Trąbki, Łazany, Gdów i jego okolice, Szlak Papieski: Niegowić – Marszowice – Klęczana - Kobylec - Łapanów, Łapanów i jego okolice, Niepołomice i ich okolice, Dołęga koło Szczurowej, Kościelniki, Bochnia i jej okolice, Dębno Tarnowskie, Żabno i jego okolice, Wola Pogórska.
www.mbc.malopolska.pl/publication/77198

E. Artykuły w Głosie Wielickim www.wielicki.glos24.pl

1. Nr 1 (styczeń 2009) – „Odchodzący świat”.
2. Nr 2 (luty 2009) – „Negatyw na szklanej płytce”.
3. Nr 10 (październik 2009) – „Zapomniany mieszkaniec Bilczyc”;
o Franciszku Augustynku – „Antonim Wichurze” - w setną rocznicę
jego narodzin.
4. Nr 12 (grudzień 2009) – „Bilczyce z lat mego dzieciństwa”
5. Nr 1 (styczeń 2010) – „Bajeczna chałupa mojej babki z Bilczyc”.
Część 1.
6. Nr 2 (luty 2010) – „Bajeczna chałupa mojej babki z Bilczyc”.
Część 2.
7. Nr 3 (marzec 2010) – „Bajeczna chałupa mojej babki z Bilczyc”.
Część 3.
8. Nr 4 (kwiecień 2010) – „Gdów z lat mego dzieciństwa - początku lat
60-tych XX-go wieku”. Część 1.
9. Nr 5 (maj 2010) – „Gdów z lat mego dzieciństwa - początku lat
60-tych XX-go wieku”. Część 2.
10. Nr 6 (czerwiec 2010) – „Tradycja nazw i przezwisk z dawnych Bilczyc”.
Część 1.
11. Nr 7 (lipiec 2010) – „Tradycja nazw i przezwisk z dawnych Bilczyc”.
Część 2”.
12. Nr 8 (sierpień 2010) – „Moja prababka „Magdusia”. Część 1.
13. Nr 10 (październik 2010) – „Moja prababka „Magdusia”. Część 2.
14. Nr 1 (styczeń 2011). „Wspomnienie Marcina Ciężarka”.
15. Nr 2 (luty 2011). „Jan Kaczmarczyk – zapomniana ofiara zbrodni
katyńskiej”.
16. Nr 3 (marzec 2012). „Moja Babcia Bogdzina”.
17. Nr 9 (wrzesień 2012). „Z dziejów dworu w Bilczycach”.

Artykuł z Wiadomości (10.2011) www.wiadomosci.krakow.pl

O mnie. Barbara Bączek. „Dokumentalista z sercem”

Dziennik Polski (19-20.01.2013)

O mnie. Paulina Polak. „Fotografuje taki Kraków, który powoli przechodzi
do przeszłości”.

[http://www.dziennikpolski24.pl/artykul/3214128,fotografuje-krakow-
ktory-powoli-odchodzi-do-przeszlosci,id,t.html](http://www.dziennikpolski24.pl/artykul/3214128,fotografuje-krakow-ktory-powoli-odchodzi-do-przeszlosci,id,t.html)

Gazeta Gdowianin

Artykuły i notki na temat Ziemi Gdowskiej, publikowane na internetowej stronie w/w gazety – www.gazetagdowianin.pl

Krowoderska.pl

Wywiad ze mną Andrzeja Śledzia: „Coś było piękne powinno trwać”, z dnia 14.01.2016 – www.krowoderska.pl
krowoderska.pl/cos-co-bylo-piekne-powinno-trwac/

Dziennik Polski i Dziennik Polski 24 z dnia 29.01.2018

Artykuł Małgorzaty Mrowiec z moimi sugestiami i zdjęciami: „Kraków pilnie potrzebuje skansenu! To ostatni moment na ratowanie ginącej dawnej zabudowy”

http://www.dziennikpolski24.pl/region/kronika-krakowska/a/krakow-pilnie-potrzebuje-skansenu-to-ostatni-moment-na-ratowanie-ginacej-dawnej-zabudowy,12887902/?utm_source=social-media-facebook&utm_medium=przycisk-gora

Polskie Radio Kraków

Rozmowa z red. Grzegorzem Krzywakiem o dawnych kąpieliskach w Krakowie

<http://www.radiokrakow.pl/wiadomosci/krakow/kapielsko-na-zakrzowku-darmowe-dla-posiadaczy-krakowskiej-karty-miejskiej/>

Polskie Radio Kraków

Moje opowieści o krakowskim Piasku w rozmowie z red. Marzeną Florkowską (05.02-09.02.2018) w programie Pod Lupą

<http://www.radiokrakow.pl/audycje/pod-lupa/pod-lupa-na-krakowskim-piasku/>

Polskie Radio Kraków

Reportaż Grzegorza Krzywaka o fontannach krakowskich – tych dawnych i tych współczesnych (27.02.2018)

<http://www.radiokrakow.pl/wiadomosci/krakow/gdzie-sie-podzialy-krakowskie-fontanny/>

**Rajski Piasek – spotkanie w Artotece WBP w Krakowie w dniu
06.03.2018**

Relacja na żywo w Youtube

<https://www.youtube.com/watch?v=rG1kpe-cepM&feature=share>

Dziennik Polski 24 z dnia 14.03.2018.

Artykuł Małgorzaty Mrowiec, ilustrowany moimi zdjęciami: „Piękne stare chałupy znikają z krajobrazu Krakowa. Ktoś zadba o stworzenie skansenu?”

<http://www.dziennikpolski24.pl/region/wiadomosci-krakow/a/piekne-stare-chalupy-znikaja-z-krajobrazu-krakowa-ktos-zadba-o-stworzenie-skansenu,13005674/>

**Polskie Radio Kraków – reportaż Magdaleny Zbylut z dnia
28.06.2018.**

„Czy powstanie krakowski skansen – pomysł wraca po raz trzeci”.

<http://www.radiokrakow.pl/wiadomosci/krakow/czy-powstanie-krakowski-skansen-pomysl-wraca-po-raz-trzeci-zdjecia/>